BUDAPEST, XXXVII. ÉVFOLYAM. 183. SZÁM. 1903. HÉTFŐ, JULIUS 6.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV., VÁRMEGYE-UTCZA 11.
Telefon száma 788.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . 40 kor. | Egy negyedévre 10 kor.
Egy fél évre . 20 kor. | Egy hóra 3 kor 60 fil.
Külföldre: 3 hóra Németországba 12 korona. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz, Románia- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 15 korona.
Egy szám ára 12 fil.

EGYETÉRTÉS

FENYŐ SÁNDOR
főszerkesztő.

EÖTVÖS KÁROLY
szépirodalmi főmunkatárs.

KIADÓHIVATAL.
BUDAPEST, IV., VÁRMEGYE-UTCZA 11.
Telefon száma 706.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL
Párisban főügynökségünk: John F. Jones & Cie. 31 bis. Faub. Montmartre.
Londonban főügynökségünk: Teleki József 11. Bloomsbury Square.
Frankfurtban a/M: Németországi kizárólagos vezérképviselőségünk Daube G. L. és Társa, valamint összes fiókjai.
Bécsben: Danneberg I. I., Kumpfgasse Nr. 7
Dukes M. utódai, I., Wollzeile Nr. 6—8.
Haasenstein és Vogler I., Wallfischgasse 10
Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2.
Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Zürichben: Orell, Füssli & Co.
és valamennyi hirdetési iroda.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérczikk: Mit hoz Khuen Bécsből?
Óváczió Kossuth Ferencznek.
Válságos napok. (Politikai hirek.)
A császár bizalma. (Körber marad.)
A pápa sulyos beteg.
Tanárgyülés Fiuméban.
A szocziálisták gyülése és tüntetése.
Tárcza: Lekaszált fü. Hegedüs István müforditása.
Regény. Az első szerelem. Irta: Sophus Schandorph.

Mit hoz Khuen Bécsből?

Khuen-Héderváry ma Bécsben volt, ahol ő Felsége délelőtti tizenegy órakor hosszabb kihallgaláson fogadta.

A mai körülmények közt, mikor a helyzet az, hogy egyrészt Khuen-Héderváry nem lett ura az obstrukcziónak, másrészt pedig Körber osztrák miniszterelnök állást foglalt azokkal a nemzeti követelményekkel szemben, melyeket magyar részről hangoztatnak, mint már lapunk legutóbbi számában is utaltunk rá, különösen nagy jelentőséggel bir Khuen-Héderváry audiencziája. Mert a király e hó 8-án elmegy Ischlbe, nyári tartózkodásra s igy ugy Khuen-Hédervárynak, mint Körbernek most kellett megkapniok azokat a felhatalmazásokat, melyekre ő Felsége nyári pihenésének ideje alatt szükségük lehet.

Vajjon Khuen-Héderváry ezen a mai audienczián szóba hozta-e az ugynevezett erélyes intézkedéseket, tett-e ezek tekintetében valami előterjesztést, nem tudjuk. De azt hiszszük, nem tévedünk, mikor azt sejtjük, hogy az uj miniszterelnök nem elsősorban ilyesféle intézkedésekre kért felhatalmazást, hanem nyilván olyan kijelentésekre, melyek alkalmasak lehetnek a mostani, tudvalevőleg még mindig igen izgatott ellenzéki hangulat lecsillapitására. Bizonyára nem csalódunk akkor se, a mikor föltételezzük, hogy Khuen-Héderváry a legközelebbi napokban nem az erőszakos intézkedéseket fogja expediensnek tekinteni a kibontakozásra. Bizonyosra vehetjük, hogy e pillanatban még nem alakult ki a helyzet oly élesre, hogy Khuen-Héderváry minden áron érvényesiteni akarná azt az ő bizonyos erélyét, mely Horvátországból nem tulságos előnyösen ismert.

Ugy tudjuk, hogy e pillanatban Khuen-Héderváry is átérzi a szükségét annak, hogy békés módon, az alkotmány szellemében kisérelje meg a helyzetből való kibontakozást. És csak ha arról szerezne meggyőződést, hogy az ily uton való kibontakozásra semmi néven nevezendő expediens se mutatkozik, akkor nyulna, — igy beszélik azt a beavatott kormánypárti politikusok, — az erőszakos intézkedésekhez. Ezekkel ő egyébként nem fog czélt érni, lesz rá gondunk.

Azt hiszszük, hogy a miniszterelnöknek ma, már a saját pozicziója fentartása érdekében is különösen hangsulyoznia kellett a király előtt, hogy a végleges nyugalom helyreállitására csak egyetlen mód lehetséges: a békés kibontakozás, az alkotmányos uton való haladás.

Hogy ma mily irányu instrukcziót, milyen természetü pouvoirt kapott Khuen-Héderváry, azt persze tudni nem lehet még. De ennek kétségkivül hamarosan ki kell derülnie, valamint hogy ki kell tudódnia annak is, menynyiben látta szükségét a magyar miniszterelnök és mennyiben tudta elérni, hogy az osztrák kabinetnek a magyar katonai követelésekkel szemben való beavatkozását, rezisztencziáját siker ne koronázza.

Hiszszük, hogy a képviselőház holnapi ülésén már lesz alkalmunk megtudni legalább egyet-mást, hogy Khuen-Héderváry mit végzett Bécsben és hogy a kormánynak mi a szándéka a legközelebbi jövőre nézve.

Ugy értesülünk, hogy Khuen-Héderváry holnap, esetleg már az ülés elején nyilatkozik. Nyilatkozik abban a formában, hogy megadja a választ Ivánka Oszkár minapi fölszólalására, melylyel Ivánka a Széll-kormány által kilátásba helyezett konczessziók bővebb és szabatosabb meghatározását kivánta.

Természetesen igen sok függ ezek szerint attól, hogy a miniszterelnök mit hoz magával Bécsből és hogy a Háznak mit jelent be. Nem kevésbé sok függ attól is, hogy miképpen végződik a függetlenségi és 48-as pártnak a holnapi értekezlete, mely döntő lesz az elnök-válság tekintetében. Állithatjuk, hogy a függetlenségi pártnak a zöme határozott állást fog foglalni Kossuth Ferencz mellett. Nemcsak Kossuth Ferencz személye, hanem a politikája mellett is.

Mindenképpen nevezetes nap lesz tehát a holnapi és a politikai körök méltán tekintenek a legnagyobb érdeklődéssel a történendő események elébe.

Óváczió Kossuth Ferencznek.

— *A szolnoki ünnep.* —

A függetlenségi párt hétfőn este hat órakor értekezletet tart, a melyen meg fog történni a végleges döntés arra nézve, hogy a folyó parlamenti küzdelemben a párt tagjai milyen állásponton maradnak. Az utóbbi napok ismeretes eseményeiből természetesen előrelátható, hogy a pártnak nem *minden* tagja lesz egy véleményen a követendő taktika kérdésében, de a mi tudomásunk szerint azok közül, a kik e tekintetben eltérnek *Kossuth* Ferencz elfoglalt álláspontjától, vannak, a kik ennek daczára a pártból ki nem válnak — igy például *Benedek* János — de a kik a harczmodorban más irányt választanak is, mint a melyet Kossuth helyesnek tart, a pártnak eddig illusztris vezére iránt változatlan ragaszkodásuknak, becsülésüknek, politikájával egyébként teljes szolidaritásuknak kifejezést fognak adni.

Söt már e konferencziát megelőzőleg kifejezést is adtak ennek ma egy *szolnoki* ünnepségen, ahol *Kossuth* Ferenczen kivül jelen volt a függetlenségi párt több tagja azok közül is, akik e pillanatban a taktika kérdésében nincsenek egy véleményben Kossuthtal. És ez a mai ünnep lelkes, meleg, spontán lefolyásával bizonyságot adott arról, hogy a pártban nincsen ellentét, csak véleménykülönbség.

Kossuth Ferencz és vele a függetlenségi párt ünnepe volt a szolnoki zászlószentelés. Azzal a végtelen, mélységesen tuláradó szeretettel ünnepelték ott *Kossuth* Lajos fiát, amilyennel csak a magyar ember adja oda a szivét annak, akiről megérzi, hogy az egész szive az övé. Ma szolnokon a függetlenségi párt elveit a lelkesedés tüze aczélozta uj erővel kitartásra, ujabb győzelemre!

Este *Kossuthnál* járt a fővárosi iparosok és kereskedők nagyobb küldöttsége is, hogy biztositsa a bizalmáról és nagyrabecsüléséről. *Kossuth* hálásan köszönte meg az ovácziót.

Minderről itt következnek a tudósitásaink.

A bevonulás.

Valóságos diadalut volt az a bevonulás. Csupa melegség, eleven szin, lelkesedett ovávzió. A pályaudvaron *Kossuthot* és a vele volt képviselőket *Kreutzer* Balázs, a szolnoki függetlenségi párt elnöke üdvözölte lendületes beszéddel. Kiment a pályaudvarra *Barabás* Béla képviselő is, aki tegnap érkezett Szolnokra, ahová a feleségét kisérte, akit a kör zászlóanyának kért meg. Ezekre menő néptömeg várta valósággal ünnepi hangulatban a képviselőket hozó vonatot s perczekig tartó, lelkes éljenzés hangzott fel, a mikor *Kossuth* kilépett a kocsijából.

Kreutzer szavaira *Kossuth* röviden válaszolt:

Mindig szivesen jövök a vidékre — ugymond — hogy a függetlenségi eszmének magvát elhintsem, hogy az terebélyes fává nöjjön. Mindenkor szivesen teljesitem kötelességemet, még akkor is, ha olykor csalódás ér utamon.

Az éljenzés lecsillapultával megindult a menet a városba. A kocsik előtt száz tagu bandériumot vezetett *Réti* Béla tüzoltó főparancsnok. Csupa daliás, festőien szép jász legény és árvalányhajas pörge kalapban, ficzánkoló, délczeg paripákon.

Mikor a menet beért a városba, taraczklövések dördültek el. Az *Egyetértési kör* háza előtt pedig mosolygóan szép, fiatal leányokból álló csoport állt félkörben, amely virágokkal halmozta el *Kossuth* kocsiját. S a nép éljenriadala nem szünt meg perczig sem.

A menet ezután a városháza elé vonult, ahol Kossuthot és a többi képviselőket Kludik Gyula polgármester üdvözölte. A piacztéren ekkorra már körülbelül tizezer főre rugó tömeg gyült egybe, hogy láthassa Kossuth Ferenczet, akit folytonosan éljenzett. Kossuth és a képviselők a polgármesternél tettek hivatalos helyiségében látogatást s itt fogadta Kossuth az egész vármegye függetlenségi körei küldötteinek tisztelgését.

A zászlószentelés.

Eközben koszorus leányok kiséretében megérkezett *Barabás* Béláné, a zászlóanya s az ő vezetésével az egész ünneplő, diszes társaság a katolikus templomba vonult, ahol Árva Ferencz helyettes plebános magas szárnyalásu, hazafias beszéd kiséretében szentelte be a lobogót.

A templomból a közönség ismét a városházára ment, hogy az *Egyetértési kör* ünnepélyes közgyülésén jelen lehessen. A tágas diszterem szorongásig megtelt előkelő közönséggel. A szolnoki daloskör elénekelte az *Isten áldd meg a magyart*, ezután Kreutzer Balázs elnök felkérte Kossuth Ferenczet, hogy árasszon fényt és diszt e körre s foglalja el az elnöki széket. Midőn Kossuth a felkérésnek eleget tett, perczekig tartó taps és éljenzés fogadta, amely alig akart csillapulni.

Kossuth Ferencz a diszközgyülést a következő beszéddel nyitotta meg:

A tisztelt előttem szóló meghivásának eleget teszek, de nem azért, mintha elhihetném, hogy csekélységemmel tényleg diszt és fényt árasztok e gyülekezetre, hanem azért, hogy ide hozzam azt az öntudatot, hogy kötelességet teljesitek, midőn ide hozom azt az erőt, a mely nevemben rejlik és azt az öntudatot, amely lelkemben él, hogy most és mindig kötelességemet teljesitem. (Lelkes éljenzés.) Midőn mint diszelnök a diszgyülést megnyitom, üdvözlöm azt a zászlót, mely alatt az Egyetértés kör járni fog ezentul a hazafiság utján. E körnek neve legyen jelszó, melyhez maradjanak hivek; az egyetértés erőt hoz, a széthuzás gyengeséget; az egyetértés diadalt arat, a széthuzás a diadal eredményeit lerombolja. Legyenek Önök teljes egyetértésben és csak egyben versenyezzenek, abban, hogy ki szolgálja hüségesebben és ki szereti jobban a hazát (Szünni nem akaró lelkes éljenzés, megmegujuló felkiáltás: Éljen *Kossuth* Ferencz.)

Kerekes Géza ügyvéd üdvözölte ezután *Barabás* Bélánét, hogy a zászlóanyaságot elvállalta. Azt kivánja, hogy Isten sok ilyen honleányt adjon a hazának, mint Barabásné. A tetszéssel fogadott beszéd után dr. Mandel Sándor üdvözölte a kör nevében a megjelent képviselőket.

Most a közönség Justh Gyulát a kerület volt képviselőjét kivánta hallani. Justh Gyula a közönség óhajának engedve, a következő beszédet mondta:

Tisztelt ünneplő közönség! Hosszu ideje annak, mióta nem láthattam az én kedves Szolnok városomat, annak tisztelt választó polgárait. Mindig kedvesen, örömmel gondolok vissza arra az időre, mely szorosan összefüzött önökkel, mikor önöknek képviselője voltam. Nehéz időket éltünk akkor, nehéz viszonyok közt vagyunk ma is. Abból a lelkes fogadtatásból, melylyel önök Kossuth Ferenczet (Perczekig tartó éljenzés) pártunknak nagynevü vezérét fogadták (éljenzés), aki oly nagy és méltatlan megtámadtatásoknak volt kitéve, (Igaz, ugy van.) látom, hogy önök közt és én közöttem ma sincs semmi különbség, hogy azonosak érzelmeink és gondolkodásunk. Ma is együtt érzünk, az önök gondolkodása teljesen azonos az én gondolkodásommal, mert én az hiszem, hogy azt a magasztos czélt, melyet kitüztünk magunk elé és melynek ünnepét üljük a szabadság, egyenlőség és testvériség elvét *csakis Kossuth Ferencz nevével* (Hosszantartó éljenzés), *csakis az ő vezetése mellett* (Éljenzés) érhetjük el. Két heti türés és kinszenvedés után végre egyszer örülnöm is lehet és rámutatnom arra, hogy *rágalom az, a mit széthintettek az egész országban, hogy a magyar nép nem ért egyet* Kossuth *Ferenczczel* (Felkiáltások: *Ez nem áll! Éljen* Kossuth *Ferencz!*) Nem csalódtam önökben és hiszem, bizom, hogy igy gondolkodik az egész ország, az egész magyar nép. (Tetszés.) Nagyon köszönöm az üdvözletet képviselőtársaim nevében is és legyenek meggyőződve, hogy mi ezentul is azon az uton fogunk haladni, amelyen eddig haladtunk. Ez a párt azon czélért fog továbbra is küzdeni, amelyért eddig küzdött. (Lelkes éljenzés) Erős a hitem és meggyőződésem, hogy a szadadság, egyenlőség és testvériség jelszavának győzelmét csakis akkor fogjuk tudni elérni, ha ezentul is azon az uton fogunk haladni, melyen a multban haladtunk. Szavaimat nagynevü vezérünk éltetésével végzem: *Éljen Kossuth Ferencz!* (Perczekig tartó éljenzés, taps.)

Sevald Mihály társelnök ismertette ezután a kör harmincz éves történetét, küzdelmeit és ikereit.

Végül a zászlószegek beverése következett.

Kossuth Ferencz ezzel a jelmondattal verte be a szeget:

— *Bizzunk hazánk jövőjében, bizzunk egymásban.*

Justh Gyula: *Küzdj és bizva bizzál.*

Barabás Béla: *Küzdelemmel lehet ez a zászló rongyos, de szennyes ne legyen soha.*

Bendedek János: *Mig ideben egyetlen egy német lészen, addig itten nyugalom sohasem lészen.*

Szögeket még igen sokan vertek a zászlóba s többen képviseltették magukat.

A dalárda énekével a diszközgyülés Kossuth Ferencz folytonos éltetése közben véget ért.

A diszközgyülésről a képviselők *Kerekes* Géza házához hajtattak, a hol Kossuth Ferencz fogadta a szolnoki 48-as honvédek küldöttségét, melyet *Okolicsányi* István nyugalmazott közjegyző, királyi tanácsos vezetett, a ki üdvözölte az öreg honvédek nevében Kossuthot. Kossuth válaszában kijelentette, hogy megtisztelve érzi magát, hogy idefáradtak. Valahányszor 48-as honvédeket lát, mindig eszébe ötlik, hogy milyen óriási nagy a különbség a között a korszak és a mai korszak között. Akkor az emberek tudták életüket és vérüket a hazáért szentelni, ma pedig még sokkal kevesebbet sem tudnak megtenni, még a függetlenségi zászló mellett sem tudnak megállani. Az ország, a hivatalos Magyarország honvédei iránt hálátlan, de a nép, az mindig hálás lesz a 48-as honvédek iránt. (Éljenzés.)

Az Egyetértés tárczája

Lekaszált fü.

(Theuriet.)

— Az *Egyetértés* tárczája. —

Alig szólalt meg a kakas az udvaron,
Munkába fogtanak a réten a kaszások;
S levágtak is korán a fénylő harmaton
Himes mezébül egy virágos hosszu sávot.

A suhogó kaszás együttes ütemén
Nagy széles pászta nyil és hull az ért fü rendje.
Két izmos ifju ott, egy lány és egy legény
A sorokat a nap felé forgatja rendre.

Szemök ragyog. E két sziv aranyfonalát
A szerelem közös-fonatba szőtte egybe;
Az uj fü illata a lelkük járja át;
Az ébredő vágyak kéj mámorába ejtve.

Kaszálás! Mámorod mint ők, átérezem,
Látom korát megint az édes gerjelemnek,
Midőn oly gyermeteg szivvel a réteken
Kérdém, melyik virág lehel ily hő szerelmet.

Kaszák halk ütemén, a mint a fü omol,
Meghozza illatát a régi drága multnak;
Szétszórta az Idő, ki mindent letarol,
Hervadt virágait, a melyek sorra hulltak.

Hejh, életünk ilyen! Mint buja zöld mező
Viránya leng körül minket csábitva, csalva,
És gyorsan eltünő látványt idéz elő
Egy gyöngéd kéz csodás, varázslatos hatalma.

Mi rohanunk vakon, s a még alig hasadt
Bimbókat is mohón letépjük telt marokkal,
S elkábit a gyönyör és még időt sem ad
A virág illatát élvezni nyugalommal.

Legszebb csokornak is el kell hervadnia,
Hogy édes illatát élvezzed a virágnak,
Ápril varázsa már el messze tünt tova,
Emléke él csupán, mely illatával áthat.

Tilalmas kert nekünk örökké a jelen.
Oh jaj, az igéret földjére senki sem lép!
De vesztett édenünk, ha eltün hirtelen,
Átadja illatát, mely él, mint édes emlék.

Talán a lekaszált fü hervadása int,
Mily röpke itt a fény s a lelkét kilehelve
Kakukfü, majoran, vad szegfü, rozmaring,
Minden virág együtt egy karba olvad egybe.

És zsong egy halk zene . . . a büve ugy leköt,
Hogy fölsóhajtanak az öregek is hallván;
Térdökre hajtva le mélázó agg fejök,
Szerelmes ifjak is ledőlve malmok alján.

Éjjel, ha a csalit forrása zug, zokog,
S a csöndes ég felé száll illatok zenéje,
Büvölten a szivünk el-vissza vágyni fog
A drága mult idők tündöklő édenébe.

E tiszta mult ölén tán ifju lesz, hiszen
Ha aban elmerül, csodás nyugalmat élvez;
Az emlékekben ugy elmélyed édesen,
Mint ha fürendre dől, hol mentaszagot érez.

Oh még meghalni is ilyen ágyon vágyom én,
Midőn a kasza peng, halálom akkor érjen.
Ha a gyüjtő lány s kaszás esthajnal idején
Dalolva tér haza rakott szénás szekéren.

A csöndes alkonyon ha zengnek e dalok,
Visszhangját keltve fel a távol messzi multnak:
Felettem az egen a bágyadt csillagok
Mint oltár lángjai szép rendre mind kigyulnak.

S ha halkal bágyadón lehúny nehéz szemem,
S behinti a halál mély álom mákonyával,
A csillagok fele végső lehelletem
Fölszáll az ujonnan kaszált fü illatával.

Hegedüs István.

Az első szerelem.

REGÉNY. 13

Irta: SOPHUS SCHANDORPH.

De munkához kellett fognia. Egy nagy kopenhágai fehérnemü-üzlet fiók-üzlete részére dolgozott. Az emberek azt beszélték ugyan, hogy nem kellene másoknak varrogatnia, mert megélhetne különben is. De ő azt akarta, hogy a kis fia, ha tizenkét éves lesz, gimnáziumba járjon. Ugyanazt tartotta, a mit elhalt apósa, az öreg Halbeck kamarás szokott mondani:

— Csak a deáknak, meg a katonatisztnek van értéke az életben. A pudli-lovag nem számit.

Éjjel-nappal a fiát őrizte. Miatta, az ő kedvéért vette föl a küzdelmet a sorssal s valósággal büszke volt rá, hogy küzdeni tudott. Folyton tanitgatta, oktatta, privát-tanitókat is tartott neki s a fia első eminense volt az osztálynak.

Azt hitte, hogy reálisan gondolkodik, pedig csak álmodott. Arra gondolt, hogy a kis fiuból országraszóló tudós ember lesz. Vagy katona lesz, hadvezér, a kinek a nevét a messzi külföld is megemlegeti majd.

Nem tudott dolgozni. Emlékei démoni erővel bénitották meg az akaratát. Merően nézett a semmiségbe.

VI.

— — Igen, az esküvője fényes volt. Az apósa piros kamarási uniformisban, a fővadászmester ezüst-sujtásos zöld egyenruhában, a professzor mellén minden rendjele, a felesége susogó, nehéz selyem ruhában — pompásan emelték esküvője diszét. Mikor a czeremónia végével fiatal férjével végigvonult a nézők kiváncsi során, önkéntelenül az édes anyja temetése jutott az eszébe.

A lakoma hidegen hagyta. A fővadászmester makogó tosztja, a tüzoltótőparancsnok kisvárosi patoszszal elmondott felköszöntője, semmi nyomot se hagyott benne. Haragudott a férjére, aki egy okos szót nem tudott mondani. A lakoma végével a vasutra hajtattak. Most vette csak észre, hogy a férje részeg volt,

Halbeck feléje hajolt, hogy megcsókolja. Alice ellökte magától. A részeg ember olyan volt, mint egy undoritó állat. Halbeck visszahanyatlott, a czilindere leesett a fejéről.

Elhalványodott. Meg akart fogódzni, de nem tudott. Alice mozdulatlanul ült, mintha vasból lett volna.

Az öreg Halbeck s a fővadászmester néhány száz hold földet vett a fiataloknak. Värn olcsón szerezte meg a birtokot s szépen berendezte a lakásukat.

Mikor a fiatal pár megérkezett, a vasuti állomáson kocsi várt rájuk. Halbeck még nem józanodott ki. A kocsis üdvözlésére felelni sem tudott.

A kocsiban se szóltak egymáshoz. Alice nagyon haragudott magára.

— Milyen gyáva voltam. Az első hónapban megismertem ezt az embert. Sohase szerettem. Mért is nem téptem szét a hálót, a melybe belevitt.

Värn fővadászmestrer, a mióta Alice eljegyzését megtudta, semmi egyébbel nemtörődött, csak azzal, hogy a fiatal pár lakását szépen és kedvesen berendezhesse. Fölkutatta azokat a régi butorokat, a miket Plumné halála elérvereztek, söt még azt az öreg cselédet is megkereste, a ki Alicet kis gyerek korába gondozta.

A vén cseléd, a ki közben maga is özvegységre jutott, izgatottan, örömtől ragyogó arczczal fogadta a fiatalokat.

De majd elszédült, amikor Halbecket meglátta. Nyomban észrevette, hogy a fiatal férj tökrészeg. A fölfedezés nagyon leverte. Eszébe jutott az ura, aki halálra itta magát.

Halbeck a tükör elé állt. Tetszelgett magának a fényes fekete ruhában.

— Ej, hisz nem vagyok olyan részeg! — mondogatta csöndesen, de még mindig nem tudott megállni a lábán.

Megakart fordulni s ha hirtelen bele nem kapaszkodik a diván karjába, még elesik. Alice ránézett. Férje bambán tekintett széjjel. A czipője sarka lyukat vágott a szőnyegbe. A férfiak nagy büneit az asszonyok könnyen megbocsájtják, a kicsi hibákat nem tudják elfelejteni. A megtépett szőnyeg teljesen elforditotta Alicet az urától. Bement a sötét budoárjába, magára zárta az ajtót. A sötétben megkereste a pamlagot, szorosan magára vonta a köpenyét s leült. Mozdulatlanul ült a hideg szobában.

Halbeck utána nézett, majd — mint a ki még mindig nem lát tisztán — a szobát vizsgálta. A szoba sarkában állott a vén cseléd. Hideg volt, mint egy szobor. A következő párbeszéd folyt le közte és Halbeck között.

Halbeck: Hol van A . . . A . . . Ali . . . a feleségem? Nem látta . . . Halbecknét?

A cseléd: Igazán nem tudom. Valószinüleg kiment. A hosszu utazás után . . .

Halbeck: Akkor tehát jó lesz, ha lefekszünk.

A cseléd: Ez csak nem olyan sietős. Tessék talán előbb egy csésze teát inni. Az majd megnyugtatja.

Halbeck: Nem kell. Nem kivánok semmit. Kimehet.

A cseléd: A hogy akarja.

A vén cseléd is magára hagyta Halbecket. Megkerülte az ebédlőt s ugy akart Alicehoz bejutni. De a fiatal asszony a másik ajtót is becsukta.

Halbeck fölkelt. Föl és alá járt a szobában, fölsóhajtott. Aztán a budoár ajtajához lépett s kopogtatott. Alice nem felelt. Halbeck erősebben kopogott, a nevén is szólitotta a feleségét s a hogy a szobában végig ment, beleütközött egyik-másik butor darabba.

Egyszerre csak rettenetes ütést mért az ajtóra. Alice fölriadt. A szobában minden recsegett, ropogott.

— Alice nyisd ki az ajtót. Le kell már pihennünk!

A fiatal asszony az ablakhoz lépett s kinyitotta. Eltökélte, hogy a mint a férje erőszakosan törne be a szobájába, kiugrik az udvarra s elszökik. A szomszédos szobában azonban minden elcsöndesült.

Alice ismét leült. Fejét a kezére támasztotta s kibámult a sötét éjszakába. Ilyen vigasztalan, szomoru, fekete bizonytalanság vár ő rá is. Sohase fog megszabadulni szerencsétlen gyöngeségétől. Hogy szeretet volna meghalni.

Iszonyatos nászéjszaka volt!

Lelki szemei előtt egy sötét alak jelent meg. Feléje sietett. Megakarta fogni, ölelni. A szegény fiatal asszony remegett. Az édesanyja jutott eszébe, a fővadászmester, Armsdorf hadnagy, a vén cselédje.

(Folyt. köv.)

Az ünnepi lakoma.

Déli két óra volt, a mikor a társaság a **Nemzeti szálloban** kétszáz teritékü lakomához ült. Az asztalfőn Kossuth Ferenc foglalt helyet, mellette balra Barabás Béláné, jobbra Kreutzer Balázs ültek. Az első felköszöntőt Kreutzer Balázs mondta. Lelkes, lendületes beszéde, amelylyel Barabás Bélánét éltette, valósággal apollógiája volt a magyar asszonynak. Ezután Kerekes Géza ürítette a poharát Kossuth Ferencre. Ha valaha volt, ugy most is szükséges — mondta — hogy azt a szeretetet, tiszteletet, amely sohasem lankad bennünk, ha a Kossuth nevet halljuk, kifejezésre juttassuk s biztositsuk a függetlenségi párt vezérét, hogy mindig az oldala mellett talál minket. A reászórt rágalmak és törpe lelkek irigysége az ő személyét sem érinthetik.

Ezután Kossuth Ferenc állott fel szólásra. Viharos lelkesedés fogadta minden mondatát. Kossuth a mai napot a legszebb szónoki sikerei közé jegyezheti fol, ékesszólással, lendülettel, érzéssel, mindeneket magával ragadva mondta el a következő beszédet:

Tisztelt hölgyeim és uraim!

Kerekes barátom egy édesen fájó emléket idézett fel lelkemben, annak a napnak emlékét midőn először láttam a számkivetésben, a magyar sziv szeretetének és a magyar szellem lelkesedésének megnyilatkozását, a körül az aggastyán körül, kinek ősz fejére annyi áldás szállt (lelkes éljenzés). Ott voltam én is az aggastyán oldala mellett teljesen elhatározva arra, hogy sohasem jövök haza, még ő él, de ott maradok mellette, hogy vigasztaljam a fiu szeretetével az ő soha meg nem szünő honfibánatában (zajos éljenzés) A jelenlevők közül, akik a szolnokiak nyolcszáz tagu küldöttségével jöttek ki Turinba, többen körülfogták és hosszasan a szemeibe nézve csak ennyit mondtak: — *a haza szenved a haza várakozik* (éljenzés.)

Megértettem a rövid választ és csak annyit válaszoltam, hogy talán valamikor ott leszek. (Lelkes éljenzés.) Elhozta a végzet azt a napot, a melyen a hontalanságban nem volt többé teljesithető kötelességem. Gyászos nap volt ez, az egész nemzet viselte a gyászt, melyet első sorban én éreztem. A ragaszkodás és bánat páratlan kitörése azt a hitet érlelte meg bennem, hogy azt a nevet, mely annyi szeretetet tudott kicsalni a magyar nép szivéből, latba kell vetnem a függetlenségi elv és a haza önállósága és boldogsága érdekében (Lelkes éljenzés.) Eljöttem tehát hazámnak szentelni életem alkonyát — (Zajos éljenzés) és szolgálni hazámat kisebb tehetséggel, de ép oly honszeretettel, mint ő az én édes atyám, dicső mesterem! (Hosszas éljenzés.) Azóta hüséggel hordozom azt a zászlót, mely őseink zászlója volt és fogadást teszek, hogy *mig én viszem ezt a zászlót, ha meg is tépheti a sors keze, de azt bemocskolni nem fogja* (Hosszas lelkes éljenzés.) Küzdöttem mindig, mióta haza jöttem. Most is ép hosszu küzdelemből győztesen vezettem ki pártomat (Lelkes éljenzés.) Győzelmünk nagyságát az jellemzi legjobban, hogy ellenségeink, az osztrákok, minket a két állami monarkia diktátorainak neveztek (Zajos éljenzés.) Pártunk győzelmét tehát nem ellenségeink vonták kétségbe, hanem a saját magunk soraiból többen, a kik szem elől tévesztették, hogy elértük azt, amiért kezdettől fogva küzdöttünk. A hosszu küzdelem alatt többen elkezdték feledni, hogy a függetlenségi pártnak nem szabad elvi álláspontjáról lesiklani és az 1867-iki törvények alapján folytatni a harczot; a mi álláspontunk az, hogy mi az *önálló magyar hadsereget követeljük* (Hosszas éljenzés.) *A 67-es alapot mi el akarjuk törölni* (Lelkes éljenzés), de azért, mikor okszerü lesz ismét küzdeni mindazért, a mi magyar, *ott leszek én is ismét az elsők közt.* (Zajos éljenzés.) A küzdelem perczét én fogom megválasztani, taktikáját én fogom irányitani, *ha vezér maradok*, mert ez vezéri jog, melyet fel nem adhatok. (Lelkes éljenzés.) Most *három kötelességet* látok s az egyik az, hogy a párt tartsa meg a szavát és győzelme fejében *vezesse ki az országot az exlex-ből*, a másik az, hogy kezdje meg küzdelmét a *közgazdasági függetlenségért*, az önálló vámterületért és kereskedelmi szerződésekért, mert ettől függ nemcsak az ország valódi önállósága, hanem a nép jóléte is. A harmadik az, hogy mikor lesz ismét *előttünk egy ütközési tér a hadsereg ügyében, vegye fel ujra a harczot*, a melyet, ha most folytat, midőn az ellenfél támadását már visszaverte, felő, hogy több kárt tesz, mint hasznot: a haza sorsát pedig egyetlen egy koczkára tenni nem szabad. (Éljenzés, taps.) Meglehet, hogy szétszakad a nagy és erős párt, melyért igen sokat dolgoztam (Lelkes éljenzés, felkiáltások: *Soha!*) de ha igy lesz s majd bevilágit az ármány által teremtett sötétségbe az igazság világosságának sugara, a világosságnál keressék majd az elszakadtak az egykor szeretett vezért, keressék őt az egyenes uton (Viharos éljenzés), mert azon fogják megtalálni szomoru szivvel, de felemelt fővel. (Szünni nem akaró taps, éljenzés.)

Azután *Barabás* Béla állott fel szólásra. Kijelentette, hogy ezuttal nem *Barabás* Béla képviselő, hanem *Barabás* Béla, a férj, hogy felesége nevében köszönetet mondjon az őt ért kitüntetésért. Emlékeztet arra, hogy éppen tizennegyedik évfordulója van ma annak, hogy 800 magyar felkereste Kossuth Lajost a turini *Valentino*-féle kertben. Elmondja, hogy ott volt a felesége is. S mikor Kossuth Lajos az ajkához emelte a tizenhárom aradi vértanu vesztőhelyéről elhozott földet, a felesége lehajolt, hogy megcsókolja a szent aggastyán kezét. De Kossuth nem engedte.

— Csókolja meg, ha nem restelli, az arczomat! Magyar menyecske ugyis régen tette azt!

A felesége megcsókolta. S a csók az ő szent örökségük, végrendelet, a mely lelkesit a továbbküzdelemre. Kossuth Lajos eszméi diadaláért üriti nagy lelkesedés közben a poharát.

Utána *Justh* Gyula emelkedett szólásra.

— Kötelességét érzi annak, hogy felszóljalon, hisz öt évig volt ennek a kerületnek a képviselője. A régi választóinak be akar számolni az országos függetlenségi párt helyzetéről. A mi pártunknak az volt mindig az ereje, hogy nem személyekért, hanem elvekért küzdtek. Vagy két hete tele vannak egyes lapok azzal, hogy Kossuth és ő eladták a hazát. Hát miről van szó? A függetlenségi párfot ért rágalmakkal szemben ismerteti a tényállást attól az időtől fogva, mikor megkezdték a harczot, egész a mai napig. Egyedül Kossuth álláspontja a helyes s óriási baj volna, ha éppen a legmagyarabb kerületek képviselői szószegést követnének el akkor, amikor egész diadalt arattak.

Justh Gyula beszédét szintén folyton megszakitotta a tetszészaj s a lelkesedett éljenzés. Közben Kossuth Ferencz *Malatinszky* György képviselő kiséretében elhagyta az ünneplő társaságot, mert vissza kellett utaznia a négy órai vonattal Budapestre, ahol már szintén tisztelgő küldöttség várt rá. Kossuth távozásakor kitódult utána az egész társaság s éljenriadal követte a kocsiját, amig csak eltünt a szemek elől.

A társaság még sokáig együtt maradt és számos felköszöntő hangzott el. Nagy lelkesedéssel fogadták a *Lukács* Gyula s *Komjáthy* Béla beszédeit.

Lukács Gyula elmondta, hogy ott volt Turinban, amikor Kossuth Lajos haldokolt. Az utolsó órában a turini egyetem egyik tanára közölte Kossuth Ferenczczel, hogy atyja életét nem mentheti már meg. A nagy szamüzött fia ekkor zokogni kezdett. *Lukács* odament hozzá s azt mondta neki:

— Nagy feladatok várnak reád még odahaza! S sirni is lesz okod elég.

Szomoruan látja most, hogy nem jövendölt rosszul. Csunya, piszkos, rágalmakkal, irigy hazugságokkal támadnak akkor Kossuth Ferenczre, a mikor egész szivével, minden lelkesedésével a hazáért dolgozik. Honnan merték meggyanusitani azok a sötét alakok akkor Kossuthot, amikor egy Barabás, Justh, Komjáthy, Thaly Kálmán vele tartanak?

A szép beszéd után *Komjáthy* Béla szólt.

— Figyelmeztetem — mondta — fiatalos hévvel küzdő társaimat, ne csináljanak kalandor-politikát!

Ezekben a válságos napokban tudniok kell, hogy nemcsak a kormányt, de az ellenzéket is sulyos felelősség terheli. Kossuth Ferencz megbocsát az ellene támadóknak. Fölhiv arra: *tartsunk össze, álljunk össze, szerezzünk uj erőt az uj küzdelemhez. Hazaárulást követnénk el akkor, ha ma folytatnók a küzdelmet!*

A nagy szónoki hévvel elmondott beszéd mély hatást tett a hallgatókra. Este felé a társaság *Kreutzer* Balázs szőlőjébe ment, ahol magyaros jókedvben fejezték be a mai, jelentőségteljes ünnepet.

A fővárosi polgárok Kossuthnál.

A főváros kereskedőinek és iparosainak nyolcvan tagu küldöttsége tisztelgett ma este *Madary* Gábor nagyiparos vezetése alatt Kossuth Ferenczné, hogy a fővárosi iparosok és kereskedők nevében kifejezzék szeretetüket, ragaszkodásukat. *Madary* Gábor a küldöttség szónoka rámutatott arra, hogy a mióta Kossuth Ferencz vette át a függetlenségi párt vezetését, azóta a párt számban és tekintélyben gyarapodott s a közelmult napokban aratta 25 év óta legnagyobb diadalát. Biztositja a szónok Kossuthot, hogy hazafias, becsületes polgárság nem ad hitelt a rágalmaknak, hanem undorral visszautasitja azokat. Felkéri, hogy ne csüggedjen el, hanem maradjon meg továbbra is a függetlenségi eszme vezérének.

Kossuth Ferencz mindenekelőtt köszönetet mondott a polgárság bizalmának megnyilatkozásáért s rámutatott a függetlenségi párt küzdelmére a katonai javaslatokkal szemben s arra a diadalra, a mely a függetlenségi párt érdeme. Egyesek ugyan a törvénytelen állapot fentartását kivánják, de szerinte a párt elégedjék meg az elért diadallal.

A küldöttség Kossuthot lelkesen megéljenezte.

Budapest, julius 5.

A képviselőház hétfőn délelőtt tiz órakor ülést tart.

A függetlenségi- és 48-as párt *hétfőn este hat órakor értekezletet tart.*

Az uj horvát bán védelmébe veszi a néhai. Hálából talán, hogy helyet csinált neki, vagy mert szükségét érzik, hogy egymást támogassák. A bécsi Fremdenblatt mai számában hosszabb nyilatkozatát olvassuk, a melyben röviden a legtökéletesebb államférfiunak állitja oda Khuen-Héderváryt és szinte szórul-szóra azokat mondja a horvát viszonyokról, a miket Khuen-Héderváry hetekkel ezelőt még báni minőségében hasonló ujságnyilatkozatokban kifejtett. Ő is a magyar viszonyokban keresi a horvát eseményeknek okát és „reflex“ jelenségeknek minősiti azokat. A magyar parlamenti viharok „reflex“-jelenségeinek. Egyébként kijelenti az uj bán, hogy a régi rendszert óhajtja fenntartani. — Csak egy megjegyzésünk van erre: nagyon rosszul teszi, ha Khuen-Héderváry rendszerét folytatja.

Válságos napok.

(Khuen a királynál. — Üzenet Bécsen át. — Mi lesz a Házban?)

Vezető czikkünkben szólunk arról, hogy mit várhat az ország *Khuen-Héderváry* mai bécsi utjától, itt pedig följegyezzük azokat a hireket, amelyeket félhivatalosan közölnek erről az utazásról. Persze, csak külsőségekről adnak számot, hogy mit végzett az uj miniszterelnök a királynál egy óra hosszáig tartó kihallgatáson, arról a kormány tudósitói hallgatnak mélyen.

Ime, ezeket jelentik:

(Bud. Tud.) *Bécsből* jelentik: Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnököt ő Felsége ma délelőtt hosszabb kihallgatáson fogadta, amely alkalommal a miniszterelnök a politikai s a parlamenti helyzetről és folyó ügyekről tett jelentést.

A Bankgassei magyar minisztériumban Körber dr. osztrák miniszterelnök látogatását fogadta, a magyar miniszterelnök, aki a délután folyamán a külügyminisztériumban s a közös pénzügyminisztériumban látogatást tett s ezután az 5 órai vonattal visszautazott Budapestre.

(M. T. I.) *Bécsből* jelentik: gróf *Khuen-Héderváry* miniszterelnök ma reggel háromnegyed három órakor Budapestről ideérkezett. *Délelőtt 11 órakor* a király gróf Khuen-Héderváry miniszterelnököt rendkivüli kihallgatáson fogadta. A kihallgatás *egy óráig tartott*. Ezután a miniszterelnök az osztrák miniszterelnökséghez hajtatott, hogy meglátogassa Körber minisztereinökét. Miután Körber miniszterelnök nem volt otthon, a magyar miniszterelnök a Bank-gassei magyar miniszteriumba hajtatott, majd a délutáni gyorsvonattal visszatért Budapestre.

*

Különben még belé sem melegedett *Khuen-Héderváry* a bársonyszékbe és máris ugy tesz, mintha örökké ott ült volna. A mindenkori kormányok bécsi könyomatosában hirdeti világgá, hogy esze-ágában sem volt neki kapitulálni a magyar ellenzék előtt s ha visszavette a katonai javaslatokat, hát csak a parlamenti rend kedvéért tette és tehette is, mert hiszen az ő személyét nem kötötték azok a javaslatok.

Komoly ember komolyan nem is beszélhet az efajta okoskodásról. Minek az. Hiszen tudja mindenki, hogy mi történt. Az ellenzék kivánta a katonai javaslatok visszavonását és *Khuen* jelentkezett és *Khuen* visszavonta. Ha ez nem kapitulácziő, ha ez nem meghátrálás, hát akkor micsoda!

És halljuk ugyanazon a szócsövön át a néhai bán szavát „messzire kiható nagy feladatokról“, a melyekre készül. Kiegyezés stb. Nos, a mi ezt a szives berendezkedését illeti, arra kérjük, ke akarjon ő excellenciaja örökéletü miniszterelnök lenni. Sőt éppen ő ne számitson rá. De még arra se, hogy hosszu életü leszen azon a helyen.

Ám ha mégis ugy alakulna a dolog és agy akarná a magyarok balszerencséje, hogy megmaradjon a kormányelnöki székben, intő szavunkat hallja meg: ne ugy rendezkedjék be, hogy alaptörvényeinket kiforgassa a valóságukból, hanem azon legyen — és ezt nem kérjük, de megköveteljük tőle — hogy azoknak tiszteletet és teljes érvényt szerezzen. Mert anélkül a helyén meg nem maradhat.

*

A képviselőház hétfői ülésén Kossuth Ferencz megindokolja sürgős inditványát az 1899. XXX. t.-cz-et illetőleg, azután — a megállapitott napirend szerint — következik a vita folytatása a miniszterelnök programmja fölött. Ehez elsőnek Holló Lajos szól.

De — amint vezérczikkünkben is jelezzük — nyilván már napirend előtt felszólal *Khuen-Héderváry* is és ebből a felszólalásából lehet, hogy megtudjuk, mit hozott Bécsből.

A császár bizalma.

— *Körber marad.* —

Megtörtént az a képtelen sérelem, hogy a magyar miniszterelnök kinevezése körül teljesen illetéktelen és nekünk e perczben még világosan föl nem fedett befolyás érvényesült. Osztrák befolyás!

Hogyan, miképpen, mily mértékben avatkoztak be osztrák részről a magyar kormánykrizis elintézésébe, az rejtve nem maradhat, arról számadást kérünk attól, aki erre a magyar parlamentnek, a magyar közvéleménynek köteles felvilágositást adni: *Khuen-Héderváry*tól. Követeljük, mondja el az ország szine előtt — de az igazságot mondja! — *Körber* Ernő osztrák miniszterelnök csakugyan tiltakozott-e az ellen, hogy Magyarországnak a katonai kérdésben engedményeket tegyenek és nemzeti követelményeket megadjanak, sőt — amint állitják — kabinetjével egyéb belső okok mellett főképpen ezért adta be lemondását. Erre választ kell adnia Khuennek.

Az osztrák krizis egyébként végleg elmult, *Körber* császári kéziratot kap, amely bizalmat hirdet iránta s csupán *Rezek* cseh miniszter válik ki a kabinetből. Mindez különben már csak a bekövetkezett és következendő tények regisztrálása, mert hogy igy lesz, két nappal ezelőtt bécsi levelünkben olvasható volt.

Ma ezeket tudatják a válság lefolyásáról:

Bécs, jul. 5.

Az uralkodó nem fogadta el a Körber-kormány lemondását és igy a válság befejezéséhez közeledik. Véget valójában még csak azért nem ért, mert hátra van a megoldás külső formájának megállapitása.

A felséget nemcsak *Körber* iránt való személyes bizalma, hanem a politikai helyzet természetes szüksége is vezette, amikor ezt a kabinetet meghagyta, sőt *bizalmi nyilatkozattal meg is erősiti hivatalában.*

Körber miniszterelnök *a véderőjavaslatot érintő változások folytán szükségét látta annak, hogy az osztrák kormány pozicziója a közösség érdekében megóvassék* s különösképpen azért vitte a dolgot a lemondásig, hogy e tekintetben is kifejezésre jusson a császári akarat, amelylyel az osztrák kormány a pártok előtt szalválva van. Éppen ezért fontos dolog a krizis elintézésének a formája s ezen folytak hosszas tanácskozások.

Goluchovszkyt magához hivatta az uralkodó, hogy vele a miniszterelnökhöz intézendő császári kézirat dolgában tanácskozzék. Abban történt megállapodás, hogy ő Felsége *ünnepélyes formában teljes bizalmáról biztositja Körbert.* A kézirat szövege fölött több izben konferált a miniszterelnök is a külügyminiszterrel. Körber és valamennyi miniszter tehát megmarad helyén, csak *Rezek* válik meg állásától. De a Rezek-ikrizisről csak meliékesen volt szó ezekben a napokban. A cseh miniszter visszalépése miatt bizonyára nem került volna a sor az általános válságra. Dr. Rezek csak hétfőn fogja beadni lemondását, a mikor a császári kézirat szövege már nyilvánvaló lesz és miután a csehek cserben hagyták a miniszterüket, a lemondását el fogják fogadni. Helyét egyelőre nem töltik be.

A mint politikai körökben beszélik, a Körberhez intézendő császári kézirat a legkegyesebben fog köszönetet mondani és bizalmat nyilvánitani a miniszterelnöknek. Ettől a ritka elösmeréstől azt is remélik, hogy Körber megerősödik állásában a pártokkal szemben is. A jövő hónap második felében már előterjeszti az őszi munka programmját is. Ugyanekkor konferálni fog a pártokkal is.

A nyári szünet, mihelyt a Rezek-krizis elintézést nyert, nyomban kezdetét veszi a politikai világban.

A pápa sulyos beteg.

— *Mai táviratink.* —

Mély megilletődéssel tekint Róma felé az egész katholikus világ és nyugtalanitó szaporasággal jönnek a sürgönyök, jelentvén sorra, hogy a *pápa állapota aggasztóan komoly.*

Az utóbbi időben többször kelt már hirre, hogy XIII. Leó öreg korának gyöngeségét maga is érzi, betegeskedik és orvosa sem titkolta, hogy a bölcs és nemes aggastyán életereje fogytán van. Természetes, hogy erről csak ovatosan beszéltek és adtak hirt azok, akik ennek az eseménynek nagy hatását legjobban tudják mérlegelni, de *most már a Vatikánban is annyira aggódnak*, hogy gyöngéden bár, de megérthető formában elökészitik a világot arra, ami talán nemsokára bekövetkezhetik.

Nehéz szivvel teszünk eleget hiradó kötelességünknek, mikor számot adunk arról, hogy a szent aggastyán állapota válságos. A kik legközelebb állanak hozzá, ezt ma a legilletékesebb emberektől, az orvosoktól tudták meg, a kik — sajnos — nem nyugtathatták meg a pápa környezetét.

Mai táviratainkat itt következnek:

Róma, jul. 5.

Az éj folyamán *Centra* első és *De Castro* második komornyik virrasztottak a pápa ágyánál. A Tribuna szerint Lapponi az éj folyamán *stimuláns szereket adott be a pápának*, mert *szivgyengeség* állott be. Lapponi kijelentette, hogy a pápa az éjszakát elég jól töltötte, de állapota, gyengeségére való tekintettel, *elég komoly*. A vatikáni gyógyszertár állandóan nyitva van és oxigént tartanak készen. A kardinális vikárius elrendelte, hogy *az összes templomokban imákat mondjanak* pro pontifice infirmo és tétessék ki a szentség, ami a pápa sulyos megbetegedését jelenti. A camerlengo biboros eddig még nem ment a Vatikánba.

Délelőtt 11 óra 30 perczkor.

A pápa egészségi állapotáról a következő elentést adták ki a vatikánban:

Dr. *Lapponi aggódván* öszentsége állapota miatt, ranácskozott *Mazzoni* tanárral, aki orvostársa diagnozisát, *mely aggkori tüdőelkeményedésről* szól, helybenhagyta és az eddig való kezelési módot helyeselte. A szent atya általános állapota, magas korára való tekintettel *komoly*, a veszély a jelen pillanatban azonban nem imminens.

Délután 2 óra 15 perez.

Dr. Lapponi és dr. Mazzoni gondosan megvizsgálták a pápát. A vizsgálat majdnem egy fél órát vett igénybe. A konzultácziő közben a majordomus, a főkamarásmester és egyéb pápai méltóságok az előtermekben tartózkodtak. A vizsgálat után adták ki a jelentést. Eddig nem ismerték a valóságot a pápa állapota felől. *A jelentés közzététele általános szomoruságot keltett.*

A pápai gárdák parancsot kaptak, hogy *együtt maradjanak*. Oreglia, Di Pietro, Gotti, Mocenni és Rampolla biborosok délelőtt tanácskoztak. Este Lapponi és Mazzoni ujból meg fogják vizsgálni a pápát és ujabb jelentést fognak szerkeszteni. A diplomácziai testület több tagja érkezett a Vatikánba a pápa egészségi állapota iránt érdeklődni. A kardinális vikárius imádságot rendelt el a templomokban.

Délután 3 óra 15 perez.

A délután folyamán a pápa állapota *kissé rosszabbra fordult*. Dr. Mazzoni kijelentetet a Stefánia-ügynökség tudósitójának, hogy ugy látszik, hogy a *betegség el fog hu-*

zódni, miért is a pápa állapota *komoly*, bár a veszély a jelen pillanatban nem imminens.

Lapponi és Mazzoni jelentést tettek a pápa öcscsének, Pecci Camillo grófnak és Rampolla biboros államtitkárnak ő szentsége komoly állapotáról.

A Vatikán környékén semmiféle rendkivüli változás sem észlelhető.

Este 7 óra 15 perez.

A pápa állapota változatlan. Délután nem adtak ki orvosi jelentést, a legközelebbi csak esti fél 9 órakor fog nyilvánosságra jutni. A délután folyamán ő szentsége állapotában csekély javulást észleltek. A pápa, ki *tegnap és ma reggel felvette az urvacsorát* és tegnap teljes nyugalommal néhány *utolsó személyes intézkedést tett*, hir szerint azt a fenntartással közölt óhajtást fejezte ki, hogy adják fel neki az *utolsó kenetet.*

Este 9 óra.

A 8 óra 40 perczkor megjelent orvosi jelentés a pápa egészségi állapotáról a következőket mondja:

A pápa *reggel óta kissé gyengült.* A tüdő *kóros állapota* változatlan. Lélekzése lehetőleg gyorsitott, *kissé gyengült*, de nem rendetlen. Hőfoka a normális alatt álló. A beteg teljesen eszméletnél van. Aláirva: Lapponi, Mazzoni.

Róma, jul. 5.

A Giornale d'Italia egy mérvadó személyiségtől nyert információ alapján kijelenti, hogy *kérdéses, vajjon a szent atya kiállja-e a betegséget.* Nagyon *csekély a reménység, hogy a papát életben tudják tartani.* Jelen pillanatban ugyan nincs veszedelem és lehet, hogy a pápa *még öt-hat napig életben marad.* Nem szabad azonban illuzióknak átengedni magunkat. A tüdőgyuladás összefügg a gyenge szivmüködéssel. Az emlitett lap kétségbe vonja, hogy a pápa elájult, vagy emésztési zavarban szenvedett. A pápának nincsen láza, nem kölög és oxigént sem alkalmaznak nála. Bár állapota nagyon komoly, jelen pillanatban a legrosszabbtól nem kell tartani. Hir szerint a pápa néhány perczre megkönnyebbült. Állapota azonban az orvosok faradozása daczára is *rosszabbul van.* Midőn dr. Mazzoni ma reggel a Vatikánba jött, a szent atyát karosszékben ülve találta. *A pápa tudja, hogy betegsége sulyos.* Azonban jókedvü és csak nagyfoku gyengeség miatt panaszkodik. A betegszobába egy biboros sem lépett be. Szigoru intézkedések történtek, *hogy idegen személyek ne léphessenek be a Vatikánba.* A világ összes egyházkerületeinek meghagyták, hogy imádságot rendeljenek el a pápáért.

Róma, jul. 5.

A Vatikán környékén minden csendes. A Szt.-Péter-tér képe olyan, mint máskor. Csak biborosokat és magasrangu papokat látni, a mint a Vatikánba mennek.

Ma reggel *Rampolla* biboros — államtitkár *hirt adott a szent kollégiumnak a pápa állapotáról.* A camerlengo biboros 11 órakor a Vatikánba érkezett, 1 órakor távozott onnan, 4 órakor ismét visszatért. A Vatikánba érkezett biborosok között van: Serafino *Vanutelli*, *Gotti* és Dio *Pietro*. A nagykövetek tudakozódtak ő szentsége állapota felől. Számos távirat érkezett Olaszországból és az egész külföldről, melyekben tudósitást kérnek a pápa állapotáról.

Az *Osservatore* és *Voce della Verita* czimü katholikus lapok külön kiadásban közlik a pápa állapotáról szóló jelentést és nyomatékosan felszólitják a hivőket, hogy imádkozzanak a pápa meggyógyulásáért. A Tribuna is megjelent külön kiadásban, melyben az áll, hogy a *pápa tüdőgyuladása ama betegségi formák egyiket mutatja, melyek agg embereket szoktak megtámadni*, kiknek szervezete nem elég erős az ellentállásra és azért nem is mutathatnak látszatnak. Hir szerint a kunzultácziő közben azt mondta a pápa Mazzoninak.

— Most az első alkalom, hogy állapotomat kevésbbé reményteljesnek találják.

Mire Mazzoni bátoritotta a pápát. Mazzoni, őszentségének stimuláns szereket, valamint többször adandó bouillont, bort és konyakot rendelt. Az orvosok tanácsára a pápa fekvését gyakran megváltoztatják.

A «Tribuna» szerint a király, ki Racconigiben időzik számos táviratot vett Zanardelli miniszterelnöktől. Sok távirat megy a külföldi nunciaturákhoz is.

Róma, jul. 4.

Az összes lapok közölnek jelentéseket a pápa megbetegedéséről. A «Tribuna» szerint *a szent atya kétszer elájult*, egyszer az éjszaka folyamán, egyszer pedig reggel. Voltak olyan pillanatai, amidőn állapota komoly aggodalomra adott okot. A ma reggeli ájulása után, mely mintegy fél óráig tartott, feltünő javulás állott be, amely után a közvetlen veszedelem kizártnak látszott, ugy, hogy dr. Lapponi elhagyhatta a Vatikánt. A Tribuna értesülése szerint a klerikális lapok utasitást nyertek, hogy gyengitsék a pápa betegségének komolyságáról elterjedt hireket és czáfoljanak meg minden riasztó jelentést. Hir szerint a pápa megbetegedésének hirére több pápai méltóság ment a Vatikánba tudakozódás végett, azonban nem volt közöttük egy biboros sem, mert a pápa megbetegedésének hire csak este jutott tudomásra.

Róma, jul. 5.

A pápai udvartartás több tagja, közöttük msgre *Rigi* főszertármester, elhalasztotta szabadsági utazását.

Róma, jul. 5.

A pápa parancsot adott, hogy péntek reggel 8 órakor kocsi álljon rendelkezésére a kertekben való sétakocsizásra. Miután azonban őszentsége az éjjel nem aludt, már ¾4 8 órakor lement a kertbe és miután a kocsit nem találta, sétálni indult botjára támaszkodva. Azt hiszik, hogy ez alkalommal kiizzadt. Visszatérve termeibe, panaszkodni kezdett a pápa, hogy nem jól érzi magát. Délután érkezett meg Lapponi. Tegnap reggelre is sétakocsi-

zás volt kitüzve, de a pápa nem ment le. Ezután terjedt el a hir a pápa megbetegedéséről

A »*Giornali d' Italia*« jelenti: Az elmult éjjeleken a pápa nem jól aludt és *izgatott volt*. Ezért kimélnie kellett magát. Azonban a szent atya mindenáron fogadni akarta a magyar zarándokokat. Ennek, tekintve még az utóbbi napok forróságát, az volt a következménye, hogy a pápa *magas koránál fogva való gyengesége még fokozodott*. Az ezután következő éjjel a pápa ismét álmatlanságban szenvedett. Ez a körülmény ugyan nyugtalanitotta a vatikáni személyiségeket, azonban az orvosokat nem, mert sem ájulás, sem láz vagy köhögés nem következett be, tehát egyike sem azon bajoknak, melyekről oly sokszor volt szó, a melyekben a pápa néha tényleg szenved. Dr. *Lapponi* elővigyázatosságból az elmult éjszakát a vatikánban töltötte. Az orvos a pápa magánkönyvtárában aludt, melyet a szent atya háló szobájától csak függöny választ el. A pápa az éjjelt izgatottságban töltötte. Dr. Lapponi 2 órakor a szent atya fekvőhelyéhez lépett, ki beszélgetést kezdett vele. A pápa azt mondta, hogy álmatlansága következtében *fáradtnak érzi magát*, azonban, mint rendesen ez alkalommal is tréfált. Dr Lapponin kivül a pápa mellett *Pio Centra* nevü komornyikja virrasztott. Reggel felé elaludt a pápa és délutánig pihent, ugy hogy Lapponi dr. reggel elhagyhatta a Vatikánt és foglalkozása után nézhetett. A pápa gyengesége a meleg évszak következménye. Ez a gyengesége már egy ideje tart, ugy hogy ma reggel Bisleti főkamarás mester nyugtalan volt.

Már az utóbbi időben gyakran terjedtek el nyugtalanitó hirek a pápa egészségi állapotát illetőleg, melyek azonban tulzottak voltak. Azon ünnepségek után, melyek a pápa jubileuma alkalmából a Szent Péter templomban folytak le, a pápa ismét felüdült, csakhogy ezután *meghült és meghüléséből még nem gyógyult ki teljesen, a mihez még emésztési zavar is járult*. Dr. Lapponi *titokban* tudta tartani a pápa gyengélkedését, mert *eltitkolta* a szent atyánál tett látogatásait, azt adván vatikáni látogatásai ürügyéül, hogy *Mocceni* bibornokot kezeli, a ki betegen feküdt a Vatikánban.

A fent emlitett lap végül kijelenti, hogy az utolsó jelentések szerint a pápa egészségi állapota folyton javul.

Azokat a t. olvasóinkat, akiknek előfizetése junius végén lejárt, arra kérjük, hogy a megrendelést mielőbb megujitani szíveskedjenek, hogy a lap küldése fönnakadást ne szenvedjen. Lakóhelyváltozás alkalmával arra kérjük ugy helybeli, mint vidéki előfizetőinket, hogy régi lakóhelyüket is tudatni szíveskedjenek.

A természettudományok és a nevelés.

— *A polgári isk. egyesület közgyülése.* —

Ma kezdte meg az *országos polgári iskola* egyesület két napra terjedő közgyülését Fiumében.

A tagok tegnap este érkeztek ide s elszállásolás után ismerkedésre gyültek össze. A közgyülés ma reggel kilencz órakór kezdődött. Lád Károly elnöklésével. A szép számmal egybegyült tagok közt megjelent a fiumei kormányzó, a vall. és közokt. miniszter képviseletében, a podeszta, több városi képviselő s nagy közönség.

Lád Károly elnök megnyitó beszédében meleg szavakban üdvözölte a fiumei kormányzót, a városi képviselőket, az egyesületi tagokat és végül köszönetet mondott a helyi rendező bizottságnak, élén *Donáth* Imre miniszteri tanácsossal — és *Békei* Ignácz áll, polgári fiuiskolai igazgatóval és a tanári karral. Majd reátért a lefolyt egyleti év fontosabb eseményeire, igy a fizetésügyre. Mihelyt az állami tisztviselők fizetését szabályozó törvényjavaslatból törvény lesz, ennek megfelelően sürgetni fogják más iskolafentartóktól is a fizetés hasonló szabályozását. Egyéb munkálatok megemlitése után behatóan foglalkozott az iskolai munka intenzivebbé tételére irányuló tevékenységökkel, melylyel összefügg nemcsak a tantervrevizios törekvés, de a rendtartási szabályzat elkészitése is.

Volenszky Gyula titkár (s szerkesztő terjedelmes jelentésben ismertette az egyesület egy évi tevékenységét, melynek kiemelkedő pontjai: a fizetésszabályozás, a leány- és fiuiskolák tantervének módositása, a rendtartási szabályzat elkészitése, évi felterjesztés alakjában az önálló polgári iskolai törvény megalkotásának sürgetése, addig is szakfelügyelet behozatala legalább megfelelő iskolalátogatók kinevezésével, a szünidei tanári tanfolyam állandósitása. Az egyesület közlönye a folyó évben 1300 példányban jelent meg, mivel a tagok száma az ezerkétszázat meghaladta.

Ezután a felolvasókra került a sor. Dr. *Ágh* Géza a magyar család és iskoláról: *Garadi* Viktor a régi magyar diesőségről a tengerparton; *Krammer* József a lélektan iskolai szerepéről, végül *Kurzenreiter* Károly a *természettudományok és a nevelés* czimmel olvasott föl. Ebből vesszük át a következő jellemző pár sort. A természettudományokat sokáig mellőzték az iskolákban a humaniorák előnyére és még ma is tananyaguk gerinczét a nyelv és történettudományok teszik. Meggyőződésem, szerint e két tudományesoport egyenértékü, azért a lehető paritásra kell törekednünk. Nagyfontosságu dolog, hogy a gyermek megismerje a természet törvényeit, hogy belelásson abba a fönséges összhangba, harmóniába, mely egyaránt uralkodik atomokon, világokon és minden szervezett élőlényen. A természettudományokat ma minnenütt, a legszélesebb körben tanitják is már, sőt ujabb föltedezések és találmányok által mindnagyobb érdeklődést ébresztenek az emberekben, de tanitásuknak módszere még sok tekintetben hiányos.

A természettudományok kiválóan tapasztalati tényeket szolgáltatnak, olyanokat, melyeket sokszorosan kell érzékelnünk, szinte körül kell tapogatnunk, mert csak igy vonhatunk belőlük következtetéseket, ebben rejlik ethikai hatása is. A tanulók nem »elképzelik« a dolgokat, hanem értelmi felfogásuk mértékéhez képest megértik azokat, mig az üres szókkal, hasonlatokkal, fényes dialektikával előadott tananyag megtéveszti a tanulókat, mert tudni vélik azt, amit hallomásból készen kaptak. Megtömik agyukat szókkal melyekhez való fogalmakkal nem rendelkeznek. Az ilyen tanulók gyors itéletüek, rögtön emlékezetük tárházához fordulnak és sokszor ügyes dialektikával győznek is. Szerintem itt egy sulyos erkölcsi fogyatkozással állunk szemben, az ifjak valónak tartják azt, ami téves, rendesen csak féligazságot mondanak s ezt öntudatlanul teszik, de gyakorlása által hozzászoknak az ilyen kétes értékü dologhoz valódi realitást adni s mintegy átviszik a gondolkozásnak ezt a felületes módját az emberekre és azok tetteire. Vasakaratttal küzdjön minden tanár az ilyen üres tanitásmód ellen, mert a tudományoskodó nagyképüség apostolait nevelik igy s nem a szerény, higgadt, gondolkodó elméket.

Gyülés végeztével közebéd volt. Délután pedig kirándulás Abbaziába.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hirek.** *József* főherczeg ma este kiséretével Kisjenőről Budapestre jött. — *Farkas* Sándor táborszernagy ma Budapestről *Bécsbe* érkezett. Gróf *Csekonics* András, a Vöröskereszt-egylet elnöke, Bécsből hazaérkezett.

— **A főpolgármester szabadságon.** *Márkus* József főpolgármester ma hat heti pihenőre elutazott a fővárosból. Távolléte idején, a sürgősebb ügyeket *Halmos* János polgármester intézi el.

— **Az osztrák-magyar bank kormánybiztosai.** A hivatalos lap mai száma jelenti: A király báró *Andreánszky* István államtitkári czimmel felruházott miniszteri tanácsost az osztrák-magyar banknál viselt kormánybiztosi állásától saját kérelme folytán felmentette és megengedte hogy neki e minőségében kifejtett hasznos szolgálataiért elismerése tudtul adassék. Helyébe az osztrák-magyar bankhoz kormánybiztossá dr. *Popovics* Sándor pénzügyminiszteri államtitkárt, kormánybiztos-helyettessé pedig *Márffy* Albin miniszteri tanácsost nevezte ki.

— **Az ujlaki bucsu.** Ujlakon ma tartották meg a bucsut. Tömérdek ember ment át Budára; már kora reggel megkezdődött ez a kisebbszerü népvándorlás és tartott egész délutánig. A templomban a misét Demkovics Ágoston mondotta, aki prédikált is. Stocke István hittanár németül szónokolt. A nagymisét Ott Ádám plebános celebrálta fényes segédlettel. Az egyházi szertartások befejezése után megkezdődtek a mulatságok a sátrak között. A vigadó nép csak akkor széledt el, amikor egészen beesteledett.

— **A szocializisták.** Hirdetett gyülésüket a szocializisták vasárnap délután tartották meg a Tattersallban. Délután három órakor nagy tömegben gyültek ott össze és jó két óra hosszat folyt a néhai bán lecsepülése és az ellenzék magatartásának birálata. Dr. *Goldner* Adolf és *Bokányi* Dezső voltak a szónokok. *Bokányi* a szocializistákkal való egyesülésre hivta föl az ellenzéknek a további harczra hajló tagjait. A gyülésen levők rendben oszlottak szét.

De este a körúton nagyobb szocializisla-csoport verődött össze, az tüntetni készült. Vagy öt-hatszázan vonultak Kossuth Ferencz lakása elé. Azzal a szándékkal mentek oda, hogy meghiusitsák azt az ünneplést, a melyben a fővárosi iparosok és kereskedők részesitették Kossuthot. Ez a tervük azonban nem sikerült. Mikor megtudták, hogy az iparosok küldöttsége már eltávozott és Kossuth Ferencz is elment hazulról, éktelen szitkokba törtek ki. Sipoltak, lármáztak s nagy nyugtalanságot keltettek az egész környéken. Schmidt rendőrfelügyelő felszólitotta a tömeget, hogy oszoljon szét csöndesen, de azután a rendőrök *kardlappal* támadtak a tüntetőkre és szétrebbentették őket. A renitensek közül *ötöt letartóztattak* s a kerületi kapitányságra kisérték. Igazolás után ismét elbocsátották ugyan az öt embert, de a kihágási eljárást megindították ellenük. A mint a rendőrség a tüntetőket a Józsefkörutról elzavarták, kisebb-nagyobb csoportokban a függetlenségi és negyvennyolczas pártkör Erzsébet-körúti helyisége elé vonultak, a hol ujra rákezdtek a kiabálásra és abczugolásra.

— *Zsivió bán!*

Pichler Győző és Lengyel Zoltán képviselők — a kik az utczán voltak éppen — oda szóltak az egyik rendőr-ellenőrnek:

— Vigye el azt az embert. Meglámadott bennünket.

A rendőr az illetőt előállitotta. A tüntető tömég egyszerre csak lovas és gyalogos rendőrökkel találta szemben magát, de még sem akart tágitani. *Gersich* felügyelő erre lovas-rendőrökkel ment neki a tüntetőknek, és szétkergette őket. Ez alkalommal tizenkét embert vittek be a rendőrök a hársfa-utczai kapitányságra. Egy kereskedősegédet valamelyik rendőr a *fején megsebesitett*. Az illetőt dr. Goldner Adolf orvos, a ki éppen arra hajtatott, a kocsijába ültette s ápolás alá vette. Néhány perczczel tiz után a tüntetésnek nyoma se volt már.

— **Mammut-lelet Hontmegyében.** Hontmegye egyik községében óriási mammut-maradványt találtak. Az ös-elefánt csontjaira kutásás közben akadtak egy korcsmáros udvarán. A budapesti földtani intézet, hirét kapván a ritka leletnek, rögtön kiküldte *Szontágh* Tamás dr. főgeologust, aki dr. *Böckh* Hugó selmeczbányai akadémiai tanárral és *Cseh* Lajos selmeczi bányageologussal együtt a helyszinére sietett. A tudós geológusok konstatálták, hogy tényleg az őselefántnak, az u. n. *Elephas primigenius*-nak teljes csontvázáról van szó, a minő nagy példányt eddigelé Európában még nem igen találtak és csak a szentpétervári orosz muzeum őriz ilyen nagy állatokat, amelyek a szibériai tundrákból kerültek ki. Most már csak kivánatos, hogy ez a ritka lelet a földtani intézetbe karüljön: mert — mint halljuk — a turócz-szt-Mártoni tót muzeum, előbb neszét vevén a dolognak, a tulajdonostól már le is foglalózta a ritka maradványt.

— **Büntetés az izgatóra.** T.-Szt.-Mártonból jelentik Valasék János országgyülési képviselőt az ismert tót agitátort, tudomás szerint a nyitrai törvényszék nemzetiségi izgatás miatt három havi fogházra és 3000 korona pénzbüntetésre itélte. Tegnap tárgyalta a pozsonyi kir. itélőtábla Valaseknek a nyitrai törvényszék itélete ellen benyujtott felebbezését. A befejezett tárgyalás után a *tábla Valasek Janos büntetését egy évi államfogházra emelte fel*, mig a pénzbüntetést 1000 koronára szállitotta le. Valasek a királyi tábla előtt is tagadta, hogy izgatott volna; védekezése azonban a fennforgó bizonyitékok ellenében figyelembe nem jöhetett. A tót lapok igen óvatosan közlik a pozsonyi királyi táblának lesujtó itéletét.

— **Keveházi Kováts Gyula.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király dr. *Kováts* Gyula udvari tanácsosnak, a budapesti tudományegyetem nyilvános rendes tanárának, és törvényes utódainak a jogi oktatás terén szerzett érdemeiért elismerésül a magyar nemességet adományozta *Keveházi* előnévvel.

— **A kánikula.** Az aszfalt olvad, az uszodák ajtajai tárva-nyitva állanak, a férfiak levett kalappal és kigombolt melénynyel járnak az utczán, a hölgyek lenge, átlátszó ruhákat viselnek, a paloták ablakainak redőnyei le vannak bocsátva: — megannyi biztos jel, hogy a kánikula ráfekűdt mindenekre. Egy pár nap óta a diskurzus — a társadalom csaknem minden rétegében — annak konstatálásával kezdődik, hogy meleg, sőt nagyon meleg van. Az utczák napos része kihalt, a mig az árnyékos oldalon hemzseg, liheg az embertömeg. Estefelé, amikor a szellő meglibbenti a hőréteget, föllélekzik a város; a kőépületekből, a melyek egész nap magukba szivták a meleget kimenekül mindenki az utczára, a szabadba egy szippantásnyi hüs levegőért . . .

— **Röser Jánosné ünneplése.** Abból az alkalomból, hogy a király Röser Jánosnét, a kisdednevelők egyesületének alelnöknőjét, a koronás arany érdemkereszttel tüntette ki, az egyesület ma délelőtt a Röser-féle nevelőintézet disztermében ünnepi közgyülést tartott, a melynek keretében Hagara Viktor főispán, az egyesület elnöke, lelkes beszéd kiséretében átnyujtotta Rösernének a királyi elismerés jelvényét. Az ünnepi gyülésen a közoktatásügyi miniszter képviseletében Molnár Viktor miniszteri tanácsos jelent meg. Röser Jánosné meghatottan köszönte meg a kitüntetést. Majd Fábián Irma egyesületi titkár köszöntötte szép beszédben. Tóth Jolán pedig elszavalta Kovács Sándor alkalmi költeményét.

— **Kapisztrán János koporsója.** Nagyszőllősről táviratozzák: Dr. Volonszky Kálmán ügyvéd Mankó várromon levő szőllőjében ásatás közben XV. századbeli koporsóra akadtak, a melyet felnyitva a XV. századbeli ferenczrendiek öltönyét viselő csontvázra akadtak. Itt azt hiszik, hogy a csontváz a XVI. század óta Nagy-Szőllős környékén keresett, szentté avatott hős *Kapisztrán János ferenczrendi szerzetesé*. Táviratban bejelentették a budapesti régészeti egyesületnek.

— **A belga király a biróság előtt.** Minden jel arra mutat, hogy *II. Lipót* belga királyt legközelebb a biróság elé állitják egy sommás ügyben. Belga törvények szerint ugyanis a király törvény elé idézhető. *Brüsszelből* jelentik, hogy „XX. Siecle“ czimü klerikális lap közlése szerint *Koburg* Lujza hitelezői *a király házassági szerződésének érvényességét meg akarják támadni*. Törvénytelennek mondják ezt a szerződést, mert csak az osztrák-marsalli hivatal előtt köttetett. Minthogy a király erre a házassági szerződésre támaszkodva, tagadta meg leányainak az anyai juss kiadását, a hitelezők elhatározták, hogy a királyt biróság elé idézik, mely hivatva lesz itéletet mondani a házassági szerződés törvényességéről. Ha egyezség nem jő létre, akkor a pör tárgyalását októberre várják. A király jogtanácsosai ezzel szemben kijelentették, hogy az ügynek erről a fordulatáról mit sem tudnak.

— **Sakkverseny.** A sakkvilágot ujabban főképen a gambit-játékok érdeklik. *Csigorin* nemrég Péterváron rendezett sakkversenyt, amelyben egymaga tizennyolcz ellenféllel küzdött. A mester király-gambitot ajánlott föl ellenfelének és az eredmény az ő javára ez volt; 15 : 1 két remmyvel. Julius tizenhatodika és augusztus elsejközött szintén igen érdekes verseny lesz *Csigorin* és *Laszker* között. A verseny valószinüleg *Osztendében* fog lefolyni és hat partiból fog állani. Ez a mérkőzés annyiban különbözik a többitől, hogy a vesztes és a győztes számára egy forma nagyságu dij van kitüzve; mindegyik háromszáz dollárt kap. A mérkőzés iránt nagy az érdeklődés.

— **Templomavatás.** Nagyváradon, — a mint jelentik — az ág. evang. egyház szép uj templomát ma avatták fel ünnepélyesen, az összes katonai és polgári hatóságok jelenlétében. *Zelenka* Pal püspök szép felavató beszéde után Révész esperes szónokolt. Délben diszebéd volt.

— **A kisenevi vésznapok hőse.** Misem jellemzi jobban az orosz nép és az orosz kormányzat erkölcsi szinvonalát, mint az alábbi esemény, melynek hire Berlinen át kerülő uton érkezik Oroszországból. *Raabe* kormányzót tudomás szerint a *kisenevi zavargások miatt* fosztották meg állásától. Ezzel a kormány, legalább a látszat kedvéért, meg akarta mutatni, hogy az igazságszolgáltatás nem pihen Oroszországban. Ellenben az elbocsátott kormányzó minap Kisenevben olyan ünneplés tárgya volt, mintha egy csatát nyert volna.

Elutazása alkalmával az uj kormányzó, a *helyettes kormányzó*, a polgármester, számos más előkelőség és mintegy *tizezernyi tömeg* jelent meg a pályaudvaron és viharos óvációban részesitették a távozó kormányzót. A »Morning Leader« moszkvai levelezője azt jelenti, hogy ez az óvácziő állitólag felsőbb engedelem nélkül történt, de valószinüleg benne van Plehve belügyminiszter keze, aki ezzel is meg akarja mutatni, hogy nem törődik a külföld elitélő véleményével.

— **A megszökött tengerészek.** *Kielből* jelentik, hogy amikor ma az amerikai hajóraj elhagyta a kikötőt, kitünt, hogy nem kevesebb, mint *százöt* tengerészkatona hiányzik, akik nem jöttek vissza a városból a hajókra. Valamennyien megszöktek.

TÁVIRATOK.

Méline — szenátor.

Epinal, jul. 5. A ma megejtett szenátusi pótválasztáson Mélinet 659 szavazattal választották meg. Duceux radikális jelölt 300 szavazatot kapott.

Az uj kábel.

New-York, jul. 5. Ma nyitották meg uz uj amerikai táviró kábelvonalat, mely a Csendes oczeánon által összeköti az Egyesült Államokat Honolulun és Guamon át a Filippinákkal. Mackay a kábeltársulat elnöke, ki Roosevelt elnökkel Oysterbaiban (New-York állam) tartózkodik, táviratot menesztett a világ körül az elnök czimére, akihez ez 10 perez mulva érkezett.

A forrongó Balkán.

Konstantinápoly, jul. 5. Szalonikiban a komité várható üzelmeiről ujbol hirek terjednek el. A porta, melyet Calice báró osztrák-magyar és Sinovjev orosz nagykövetek eme hiresztelésekre figyelmessé tettek, kérdést intézett a szaloniki-i válihoz. A váli táviratilag azt válaszolta, hogy a csend és rend fentartásáért személyesen kezeskedik. Ha azonban egyes személyek vagy bandák zavargást kisérelnének meg, akkor ezeket alapos intézkedésekkel meghiusitaná.

SPORT.

A tátra-lomniczi versenyek.

— III. nap. —

Ma futották az év egyik legszebb versenyét, a *Kárpáti dijat*, melyben két és háromévesek mérkőztek.

A versenyek lefolyása a következő volt:

I. **Eladó-handikap.** Dij 1800 korona. Táv 1600 m.

1. Gr. Pejacsevich A. 3é p k *Windfall* 56·5 k. lov. Bulford.
2. Biztos 60 k. lov. Taral
3. Muslicza 54·5 k. lov. Covmann.

Birói itélet: Könnyen egy és fél hoszszal első, 2 hoszszal barmadik.

Tot.: 10 : 40, helyre: 25 : 44 és 33.

II. **Eladó kétévesek versenye.** Dij 2000 K. Táv. 1100 m.

1. Gr. Pejacsevich stp k *Monna Vanna* 47 k. lov. Pretzner.
2. Wigwam 47 k. lov. Hönig.
3. Lovrana 47 k. lov. Martinkovits.

Birói itélet: Könnyen egy és fél hoszszal első. Tot.: 10 : 30, helyre: 25 : 53 és 159.

III. **Kárpáti dij.** Dij 50.000 korona. Táv. 1200 méter.

1. Br. Königswarter H. 2é s m *Bob Adams* 49·5 k. lov. Russel.
2. Példa 56·5 k. lov. Taral.
3. Toquade 48 k. lov. Southey.
4. Bon soir 59·5 k. lov. Cleminson.

Birói itélet: Küzdelem után nyakhoszszal első, 1 hoszszal harmadik, fejhoszszal negyedik.

Tot.: 10 : 34, helyre 25 : 37, 38 és 111.

IV. **Eladók handikapja.** Dij 2000 kor. Táv. 1000 méter.

1. Zangen J. 3é p m *Csett* 49·5 k. lov. Martinkovits.
2. No good 54 k. lov. Covman.
3. Gomb 60 k. lov. Taral.

Birói itélet: Erős küzdelem után nyakhoszszal nyerve, nyakhoszszal harmadik.

Tot.: 10 : 28.

V. **Eladóverseny.** Dij 2000 korona. Táv 2000 méter.

1. Mr. Redgrey 3é p k *Curieuse* 47·5 k. lov. Pretzner.

Walkower.

VI. **Kétévesek eladóversenye**

1. Mravik P. s m *Tyrann* 53·5 k. lov. Covman.
2. Orne 49·5 k. lov. Rothfuss.
3. Kinos 49·5 k. lov. Hutter.

Birói itélet: Küzdelem után egy hoszszal nyerve, félhoszszal harmadik.

Tot.: 10 : 38, helyre 25 : 53 és 67.

A közönség köréből.

SERRAVALLO

China-bor vassal

Erősitő szer gyengélkedőknek, vérfogyottaknak e üdülőknek.

Étvágygerjesztő, idegerősitő és vérjavitó szer.

Pompas izü

Több mint 2000 orvosi bizonyitvány.

G. Serravallo, Trieszt-Barcola.

Kapható a gyógyszertárakban ½ literes palac ára K. 2·80, egy literes k. 4·40. 4585

Sirolin

KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN A. N. A.

A LEGKIVÁLÓBB TANÁROK és ORVOSOKTOL AJÁNLVA:

TÜDŐBAJOK a LÉGZŐSZERVEK IDÜLT KATARRHUSAI, SCROPHULUSOK, INFLUENZA ELLEN VALÓDI CSAKIS EREDETI ÜVEGBEN.

Napirend.

A miniszterek fogadónapjai.

A pénzügyminiszter fogad csütörtökön délután 4 órakor *földmivelésügyi miniszter* kedden délután 4 órakor, *a horvát miniszter* szerdán délután 4 órakor, *a miniszterelnök* csütörtökön délután 4 órakor, *a honvédelmi miniszter* csütörtökön délelőtt 11 órakor, *a közoktatásügyi miniszter* csütörtökön délután 4 órakor, *igazságügyi miniszter* csütörtökön délután 1 órakor, a *kereskedelmi miniszter* pénteken délután fél 5 órakor.

1903. Hétfő, julius 6.

Naptár, Hétfő, julius 6. Róm. kath. Dominika, — prot. Izaiás, görög-orosz (junius 23.), Agrippina, — Zsidó Thamus 11. — Nap kel 3 óra 54 p. — nyugszik 7 óra 41 p. — Hold kel 4 óra 46 p. délután, — nyugszik 1 óra 34 p. éjjel.

A budai kath. kör dijtekézése saját helyiségében.

Nemzeti Muzeum allattár, nyitva 9 óratol 1-ig.

Az Erzsébet emlék pályatervei a Mücsarnokban megtekinthetők 9-től 6 óráig.

Közlekedési muzeum a városligetben nyitva d. e. 9—12-ig, d. u. 2—6-ig.

Kereskedelmi muzeum a városligeti iparcsarnokban nyitva 9—12-ig s 3—6-ig.

Az *Akademia Goethe szobája* megtekinthető 9—1 óráig

Nyilvános könyvtárak zárva vannak.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

1903. Hétfő, julius 6.

FŐV. NYÁRI SZINHÁZ.

Éjjeli menedékhely. ½8 órakor

Jelenetek a mélységből, négy felvonásban. Irta: Gorkij Maxim. Forditotta: Kalnoki Izor.

Személyek:

Kostilev — Pollinusz
Waszilissza — Fáy
Natascha — H.-Borostyán
Medvjedev — Kiss
Waszkja — Ternyei
Klests — Körmendy
Anna — Eera
Nasztja — T.-Hadrik
Kva nya — Krecsányiné
Bubnow — Csiszer
Szatin — Palágyi
Egy színész — Szirmay
Egy báró — Réthey
Luka — Bathos
Aljoska — Ujvary

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Bob herceg és Miczi hercegnő. ½8 órakor

Eredeti énekes bohózat 4 felvonásban. Irta Feld Mátyás. Zenéjét összeállitotta Barna I.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Péter király inkognitóban.** *Mátyás* király óta sok uj király próbálta meg a népszerüségnek azt az utját, a min álruhában járnak a ejedelmek s a mely rendesen elhagyott, szegény emberek viskóihoz, betegekhez, hivatalokba vezet s a hol meggyőződhetnek arról a királyok, hogy megy az alattvalók dolga. Persze, hogy I. Péter, Szerbiának »Isten kegyelméből« való királya szintén követi a régi példát. A napokban kora délután gyalog indult el a konakból s egy bérkocsiba, a melyet talált, beleült. A katonai kórházhoz hajtatott. Odaérkezvén, a czivilruhában lévő király megkérdezte az ott álló őrtől, szabad-e bemenni. Az őr igennel felelt. Minthogy ebben az időtájban az orvosok nincsenek a kórházban, a király egyedül ment a betegekhez s mindegyikkel váltott néhány szót, tudakolván, hogy mi a bajuk s jó ápolásban részesülnek-e. Az egyik szobában egy nagybeteg katonát talált rendkivül piszkos ágyon feküdve. A király megkérdezte az ápolót, hogy miért piszkos ez az ágy mire az ápoló azt felelte, hogy holnapig ugyis meghal a katona, akkor majd tiszta lepedöt huznak az ágyra s tiszta vánkost meg takarót tesznek rá. A király hallotta most, hogy az egyik orvos a közeli kávéházban van, átküldött hát érte egy embert azzal az üzenettel, hogy rögtön jöjjön, azt azonban nem izente meg neki, hogy ki hivatja. Az üzenetre az orvos azt a választ küldte, hogy most nem jöhet, mert »sans«-ot játszik, A király, akit idáig senkisem ismert föl, a vendégkönyvet kérte erre s képzelhetni, mily megdöbbenést keltett, amikor meglátták az aláirást: »Péter király.« A kórházból a király a palilulin (egy belgrádi városnegyed) elemi iskolához hajtatott. Az iskola elé érkezvén, egy darabig a játszadozó gyermekeket nézegette, egyiket-másikat meg is szólitotta. Megkérdezte, merre vannak a tanitók s a gyermekektől azt a választ nyerte, hogy visszavonultak tanácskozni. A király erre átment egy szomszédos kávéházba, ott leült és kávét rendelt. Mikor elfogyasztotta, visszatért az iskolába, de a tanitók még mindig nem voltak ott. Erre bement egy tanteremben és krétával a táblára irta:

»*Itt volt Péter király. Mindent látott, csak tanitókat és rendet nem látott.*«

Épp ugy, mint valamikor *Mátyás* király . . . Csakhogy, valami különbség lehetőleg mégis van a két uralkodó közt!

*

— **A régi római nők divatvilága.** Erdekes felolvasást tartott minap Lipcsében dr. *Tand*, a régi római nép divatvilágáról. A felolvasás egyik részletét itt közöljük: A római nők tulajdonképen öltönye a »Stola« volt, ez még a szabad köztársaság idejéből származott. Földig érő fehér köntös, mely félig a lábakat is eltakarta. Egy gazdag római nő nagyszámu rabnők felett rendelkezett, kik egyedül piperejével foglalkoztak. Ezek választották el és simitották urnőik hajat puszpángesüvel és annak minden lehetséges, az arczhoz illő alakot adtak. A hajat majd a homlok felett elválasztva szalagokban viselték, vagy a fejtetőn csomóba kötötték, vagy a homlokon összefürtözték, majd aranyhalóba dugták, vagy biborszinü szalagokba csavarták. Rendirül fényt üztek az ékszererekkel. Karjaikat és ujjaikat aranyperet czekkel és gyürükkel ékesitették. Nyakkötőke ismaragd és gyémántkövekkel diszitve viseltek. Sok nő két-három fülbevalót is tett fülébe, melyek egymásba ütődvén, kellemesen csengtek és ezekben gyönyörködött hiuságuk. A római nők ha látták, hogy leányaik a rendesnél kissé kövérebbek, sovány kosztrra fogták őket, mig — Terentiussal szólva — »nádhoz« nem hasonlitottak. Tagadhatatlan azonban, hogy igen sokan voltak józanabb gondolkozásuak, kik a divattal és annak bohó változatosságával vajmi keveset törődtek. A történelem Corneliának, a Gracchusok

ZSIGMONDY KÁROLY

KOCSIGYÁRTÓ

IX. ker., Imre-utcza 3. szám. 46876

a Központi vásárcsarnok mögött a baromfi piacznál

A muzeum-körut raktárát beszüntette.

Javitásokat és kocsiberaktározásokat elfogad.

Képes arjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Márványmenyasszony

vendéglő. Gyönyörü kerthelyiség.

I., Márvány utcza 6.

Színház után mindig friss ételek. Általánosan ismert pörkölt csirke »a la Márványmenyasszony«. Májustól Banda Marczi kedvelt zenekara hangversenyez. Számos látogatást kér 46716

Wagner Vilmos

vendéglős.

716

Kutnewsky György

tetemesen nagyobbitott

szücsáru-üzlete

a mai naptól 46870

Deák Ferencz-utcza 15. a. van.

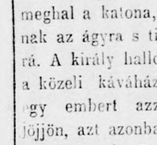

TANULJUNK LOVAGOLNI

a Nemzeti Lovardában,

VIII, Esterházy-utcza 36.

20 kitünően idomitott ló áll a lovaglást kedvelő közönség rendelkezésére. Gyermekek részére 2 ponny. Kezdők naponkint fölvétetnek. A tanitás egész nap folyamatban van. A tanitást egy nyug. honvédhuszáralezredes vezeti, ki mint az ország legjobb 46877 lovasa széles körben ismeretes.

Egy lovaglás dija hölgyeknek **6 kor.**, uraknak **4 kor.** Egyletek és intézetek ármérsékletben részesülnek. Április 1-től november végéig kilovaglások a szabadba. Kétórai kilovaglás dija **6 kor.**, minden további óra 2 kor.-val dijaztatik. **Kitünően berendezett istállók, kocsiszinek, szerszámkamrák és lófürdő.**

Lovak tartásra vagy idomitásra átvétetnek.

anyjának, szavait feljegyezte, melyeket egy campaniai nőnek mondott, ki ékességeit és drágaságait előtte kérkedőleg mutogatta. Cornelia nem birt ily drágaságokkal, de beszélgetés közben két fia hazajött az iskolából:

— Itt vannak — mondta Cornelia a kérkedő nőnek — gyermekeire mutatván — az én drágaságaim és ékességeim.

Felelős szerkesztő:
Molnár Márton.

Szerkesztői üzenetek.

(Levélben nem válaszolunk, de e rovatban hozzánk intézett tudakozódásokra készséggel felelünk.

Zs. E. *Pécs.* A lánczhid középső pillérei egymástól 203, a fővámhidé 195 méterre esnek, az esküteri hid nyilása pedig 310 méteres. A nagyobb fajta vashidakat teljes elkészülésük után s forgalomba helyezésük előtt terhelő próbának szokták alá vetni, az az annyi terhet helyeenek el a hidon, a mennyi a használat közben reá jutható tehernek a maximuma. E közben megfigyelik, mennyire hajol be a hid az alatt a teher alatt; valamint azt is, hogy a tehernek lehordása esetén mennyire közeledik ismét eredeti helyzetéhez, vagyis hogy a szenvedett összes behajlásból a teher eltávolitása után mennyi tünik el a tartó rugalmasságánál fogva és mennyi mutatkozik maradandó behajlás gyanánt. A hid maradandó behajlásának nem szabad többet kitennie a hidnyilás két tizedrészénél, tehát tiz méteres hidnál csak két millimétert. Ennek a mértéknek a megismerése végett a tartó behajlását a nyilás közepén és végén mérik meg.

N. E. *B.-Ujváros.* A hidegvizgyógymód megválasztására vonatkozólag orvosi tanácsadónk véleménye a következő: Mindenekelött tekintettel kell lenni nemcsak a bajre, hanem a beteg testalkatára is. Jól táplált, kövér egyének rendesen rosszul térik a hideget s éppen azért ezeknek leginkább az izzasztó fürdőket ajánlja, mig a vérszegény, halavány bőrüek, gyenge egyéneknek a kidegviz okszerü alkalmazása erősitő és gyógyitó hatásu is. A hidegviz alkalmazásánál két főszabályt kell szem előtt tartani: 1. nem szabad a testnek aktive felkevülve lenni; 2. a hideg viz alkalmazása után ledörzsölés, vagy izom-munka, vagy mindkettő által, a kellő felmelegedéssel járó visszahatásra kell törekedni. Hogy az első pontnak megfeleljünk, legbelyesebben az éjszakai nyugalom után alkalmazzák a hideget; az a passziv meleg, a mit a test az ágyban nyert, illetve gyüjtött össze, nem ártalmas, a második pontnek megfelelőleg legalkalmasabb a házi torna, vagy séta a szabadban.

O. E. *Harkány.* A dolgári életben a gyógykovácsok állat-orvosi gyakorlatot nem üzhetnek, miután az 1888 VII. t. cz. erre kizárólag az állat-orvosokat jogositja fel. Kivételt képeznek az ugynevezett régi rendszerü gyógy-kovácsok, a kik 1858 előtt nyertek a bécsi állatorvosi tanintézetben végbizonyitványt és a kik a volt földmivelési, ipar- és kereskedelmi miniszter 1869. évi 7071. sz. elhatározása szerint az okleveles állatorvosokkal egyenlő jogokkal birnak, később azonbnn a földmivelési miniszter 1889. évi 12,329 sz. rendeletével megengedte, hogy azok az uj rendszerü gyógykovácsok, a kik az 1888. évet megelőzőleg már két éven át a polgári életben állatgyógyászattal foglalkoznak, külön e czélra rendszeresitett gyakorlati irányu vizsgához bocsátkozzanak, melynek letevése után állatgyógyitásra jogositó bizonyitványt kaptak. Ezeket az 1894. évi 48915 sz. miniszteri rendelet a védő-oltások teljesitésére is feljogositotta.

H. L. *Somorja.* Azok a foltok, melyek a ház falának mészszel vagy mészfestékkel való megfestésénél az ablakon visszamaradtak, vizzel csak nehezen távolithatók el. Akárhogy mossa és dörzsöli az ember ezeket a mészfoltokat, mindig megmarad a nyomuk, azért erélyesebben ható tisztitószerrel kell a foltokat az üvegről eltávolitani. Ilyen gyorsan és alaposan ható tisztitószer az erős eczet. Nedvesitsünk meg minden egyes mészfoltot erős eczettel s aztán töröljük meg.

M. O. *Lendva.* Selyem szöveteknél a habos felület ugy készül, hogy két szövetet szinoldalukkal egymásra hajtva, melegitett kalanderen átbocsátanak. A két szövet érintkező része ekkor egyenlőtlenül nyomódik össze, amennyiben némely helyeken a felső szövet kötőpontjaival találkoznak s erős lapitást szenvednek, más helyeken pedig a felső szövet kötőpontjai az alsó szövetfonal közeivel találkoznak s nem lapittatnak. A lapitott fonalrészek kis tükröket képeznek, a melyek a fényt másképp verik vissza, mint a sértetlen fonalrészek, miáltal hullámszerü felület áll elő. Pamut- és lenszövetek habositását erős mangorlással végzik.

Ingatlanok forgalma
a fővárosban.

A lefolyt héten átiratás alá kerültek a következő ingatlanok:

A pesti oldalon: Kisfaludi Zsigmondné X. ker Alsó-Rákos 2004—5—9. 11. 16. 19. 21. 2004—5 | 7 | 15 sz. telkei Kisfaludy Károly és testvéreire; ugyanannak ugyanott 2004—5 | 2 | 18— 19, 2004—5 | 7 | 6—7 sz. telkei Kisfaludy Károlyra; ugyanannak ugyanott 2004—5 | 2 | 1. 2. 22. 2004—5 | 7 | 8—9 sz. telkei Csonkayné szül. Kisfaludy Erzsébetre; ugyanannak ugyanott 2004—5 | 2 | 5. 6. 7. 14. 17 sz. telkei K. Kisfaludy Saroltára; ugyanannak ugyanott 2004—5 | 2 | 3. 4. 8. 9. 20 sz. telkei KK. Kisfaludy Ferenczre; ugyanannak ugyanott 2004—5 | 2 | 10. 11. 12. 13, 2004—5 | 7 | 2 sz. telkei KK. Kisfaludy Imrére; ugyanannak ugyanott 2004—5 | 2 | 16. 25, 2004—5 | 7 | 3. 4. 5. sz. telkei KK. Kisfaludy Istvánra, Ludwig Rezső, VII. ker. Rombach-utcza 10 sz. háznak része 5302 koronáért Érczhegyi Gézára. Özv. Hamvassy Istvánné és társai IX. ker. Kinizsy-utcza 25. 2. házuk 30,000 koronáért Reményi Arturnéra. Huber Ágostonné és társai, VI. ker., Király-utcza 58. sz. háznak 88,000 koronáért Stricker Sándorra. Weiszné szül. Stein Ilka VII. ker., Murányi-utcza 23. sz. háznak része Weisz testvéreke. Kohnné szül. Weisz Jozefa VI. ker., Dévai-utcza 5. sz. háznak része Kohn Lipótra. Pesti magyar kereskedelmi bank VI. ker., Röppentyü-utcza 24. sz. telke 8000 koronáért kk. Globoitschnigg testvérekre. Özv. Wittenberger Ödönné VI. ker. Komáromi-ut 42. sz. házának fele része 18,357 koronáért Weiszberger Czecziliára. Stéger Károly és Tamás IX. ker., Mester-utcza 36. sz. házuk fele része 22,000 koronáért kk. Stéger Gyulára. Vobisch Ede X. ker., Delej-utcza 9. sz. háza 30,000 koronáért Pozsonyi Miklósné sz. Farkasházi-Fischer Kornél ur a Breinbach Györgyné VII. ker. Törökösi dülőben 2589. sz. telke 16.000 kért, Krammerstadtter Lipótnéra, Jamba György VI. ker. Agyag-utcza 102. sz. háza Zemplényi Györgyre. (Névmagyarositás. Káris Léva Henrik IV. ker. Ferencz József-rakpart 35. sz. háznak egy negyed része özv. báró Lévay Henriknére. Báró Harkányi Károly IV. ker, Váczi-utcza 12. sz. háznak egy negyed része báró Harkányi Andor és Bélára. Gerstenbrein György IX. ker. Márton-utcza 23. sz. házának része Gerstenbrein Teréz és Istvánra: ugyanannak X. ker. ujhegy 7824. sz. telke Gerstenbrein Istvánra; ugyanannak X. ker. ujhegy 7825. sz. telke Gerstenbrein Terézre. Dr. Hlatky József VII. ker. Erzsébet-körut 38. sz, háznak része A. Hlatky Tivadar, Hlatky Margit és Aladárra, Osztoics Miklósné IV. ker. Fővámháztér 3. sz. háznak része Osztoics Miklósra. Orlay Sándor VII. ker. Király-utcza 89. sz. háznak fél része özv. Orlay Sándornéra, Dr. Apaticzky Kálmán X. ker. Szent-László-tér 8. sz. háza Okányi Szlávy Lászlóra (Hagyaték) Okányi Szlávy László X. ker. Szent-László-tér 8. sz. háza Okányi Szlávy Irén és Ilonára, (Hagyaték) Budapest Józsefvárosi bank mint szövetkezet VI. ker. Tomori-tér 12. sz. telke 5000 koronáért Timárné szül. Horváth házára. Brüggemann György VII. ker. külső kerepesi-ut 36. sz. háza 103.371.70 koronáért Biehn Jánosra. Novák Józsefné VIII. kerület Baross-utcza 26. számu házának része ifj. Novák József és Máriára.

EGYETÉRTÉS.

A mi két évszázada a tárogató volt Rákóczi és Bercsényi vitéz seregének, azt helyettesitjük mi most, az ujabb küzdelemben: lelkesitő, buzditó, bátoritó, soha el nem némuló harsonái vagyunk a küzdőknek. S igérhetjük azt is, hogy kitartóak maradunk véges-végig a nemzet jogaiért folyó elszánt harczban. Hivek elveinkben és meggyőződésünkben, s ernyedetlenek kötelességünk terén: a hirszolgálatban.

Több évtized megmutatta, hogy az *Egyetértés* mindig első iparkodott lenni az értesités gyorsaságában és megbizhatóságában. Terjedelme, formája megengedte, hogy nemcsak a politikának szánjon bőséges teret, de minden napieseményt kimeritően és hiven ismertessen és tárgyaljon s az irodalmi olvasmányok terén is többet és jobbat nyujtson bármely lapnál.

Politikai vezető czikkeit irják:

Kossuth Ferencz (főmunkatárs), *Fenyő* Sándor (főszerkesztő), *Eötvös* Károly (főmunkatárs), *Mezei* Ernő, *Szatmári* Mór (orsz. képviselő), *Hoitsy* Pál (főmunkatárs), *Rátkay* László (orsz. képviselő), dr. *Pap* Dávid, *Kálnoki* Izidor, *Sebess* Dénes (orsz. képviselő), *Molnár* Márton (felelős szerkesztő), dr. *Bokor* József (egyetemi tanár, Tanügy).

Irodalmi része is szinte páratlan a magyar sajtóban. Tárczairói:

Mikszáth Kálmán, *Eötvös* Károly, *Heltai* Jenő, *Gárdonyi* Géza, *Hoitsy* Pál *Timár* Szaniszló, *Szabolcska* Mihály, *Endrődi* Sándor, *Martos* Ferencz, *Rátkay* László, *Kürthy* Emil, *Fényes* Samu *Váradi* Antal, *K. Lippich* Elek, *Beniczkyné Bajza* Lenke, *Fabula* János, *Baáry* Elemér, *Miklós* Jenő, *Szentmihály* Gyula, *Czóbel* Minka, *Alba Nevis*, *Radó* Antal.

∴

Karácsonyra az idén kedves ajándékkal lepi **meg az olvasót az Egyetértés. Egy pompás Rákóczi-album lesz ez, a melynek nagyobbik fele a kétszázesztendős nagy események irásban és képben való ismertetése lesz.**

A Rákóczi-korszak

lesz az album főtárgya, s hivatott mü vészek képei, a legkitünöbb irók tanulmányai festik majd hiven ezt a hatalmas időszakot.

Ezenfelül persze az év minden kimagasló eseményének jut tér az albumban, valamint nagy irodalmi része is lesz, a mely diszére válik minden könyvtárnak.

∴

Julius elsejével uj előfizetést nyitottunk az *Egyetértésre.* Régi előfizetők akkép ujitják meg legczélszerübben előfizetésüket, hogy a beküldött postautalványra egy czimszalagot ragasztanak. Uj előfizetőktől pontos lakásczimet kérünk.

Előfizetési árak:

Egy hónapra . . .	1 frt 80 kr.
Negyedévre . . .	5 „ — „
Félévre	10 „ — „

Vidékről az előfizetési pénzek (legczélszerübben postautalványon) az *Egyetértés* kiadóhivatalába küldendők: IV., Vármegye-utcza 11. szám.

Budapesten telefonon is megrendelhető az *Egyetértés. Telefonszám 706.*

∴

Előfizetőink kedvezményes áron kapják a ház asszonyának kedves olvasmányát, a *Divatszalont*, negyedévre 1 forintért.

Uj regényünk eddig megjelent folytatásait előfizetőinknek kivánatra ingyen elküldjük.

Legközelebb *D'Annunzio*-nak, a hires olasz irónak, egy szenzácziós müvét adjuk közre, kizárólagos forditási jogát már megszereztük.

Nyáron az egész fürdő-évad alatt előfizetőink kivánságára a lapot bárhova utánaküldjük, még akkor is, ha többször változtatják tartózkodásuk helyét.

Az *Egyetértés* kiadóhivatala.
Budapest, IV., Vármegye-utcza 11. szám.

Használt és uj
pénz-szekrények
rendkivül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrény raktárban **Budapesten, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 650

Magántitkárnak
ajánlkozik kiváló szakképzettséggel és ismeretekkel biró 33 éves nőtlen fiatal ember. — Szives megkeresések »Gazdász« jeligе alatt a kiadóhivatalban kéretnek. 10264

Betöltendő
állásokat
minden szakmából teljes czimmel szakmák szerint csoportositva közöl a hetenként kétszer megjelenő **»Országos Pályázati Közlöny«.** Egyes szám 40 fillér. Kiadóhivatal József-körut 9. 46800

Butor
csak jó minőségü.
Hálószoba, kredencz, szőnyeg-divány, asztal, szék, iróasztal, könyvszekrény, uri fotelek, ottomán, szalonberendezés, tükrök, ugy egyenkint is, nagyon olcsón, **eladás nagyban és kicsinyben.** Vidékre gondosan csomagolva, biztositva. **Nemes és Lengyel butoriparosoknál Bpest IV., Kecskeméti-utcza 6. sz. I. em** 815

Gabonaraktárnak alkalmas pinczehelyiség, 50 méter hosszu, 12 szellőztethető ablakkal olcsón azonnal kiadó. Ügynökök dijaztatnak. Magdolna-u. 20. sz. a. vagy a háztulajdonosnál: Agulár Dávid, Erzsébet-körut 6. 10266

Törlesztéses
KÖLCSÖNT!
Földbirtokra, házakra 4.65% mellett (tőketörlesztéssel együtt) **az érték 70%-ig. Közhivatalnokoknak 15 évi törlesztésre személyhitelt kezesek nélkül. Katonai házassági óvadékra,** továbbá minden bitelképes egyénnek, leggyorsabb és discrét lebonyolitás mellett kieszközöl. (válaszbélyeg.)
Mellinger Oszkár
BUDBPEST,
IV., Ujvilág-utcza 33.
46821

ZOLA EMIL
korszakalkotó nagy regényciklusa a
NÉGY ÉVANGELIUM
mind a három része megjelent egyedül jogositott magyar forditásban.
TERMÉKENYSÉG (Fécondité) — **Két kötet füzve 7 korona.**
MUNKA (Travail) — **Két kötet füzve 7 korona.**
IGAZSÁG (Vérité) — a nagy irónak mintegy **irodalmi végrendelete.**
Két kötet füzve 7 korona.
A három regény külön-külön is megrendelhető a magyar forditás egyedül jogositott kiadójánál, a
Lampel R. (Wodianer F. és Fiai)
csász. és kir. udvari könyvkereskedő cégnél Budapest, VI. kerület, Andrássy-ut 21. szám alatt és bármely könyvkereskedésben.

Ezen specialista legjobban ajánlható **szerfelett gazdag tapasztalatai** alapján, melyeket **a kórház hugyszervi és bujakóros osztályán való müködése alatt számos éven át szerzett** 45615
Dr. FABINYI
Speczialista nemi bajokban,
emerit. kórházi orvos.
gyorsan és alaposan gyógyit bármely régi és makacs
titkos betegséget
(hugyosöfolyást, sebeket, syphilist stb.)
Impotentiát (férfiui gyengeség)
még idősebbeknél is meglepő eredménynyel, a rendes foglalkozás megzavarása nélkül.
Biztos siker folytán a honorarium utólag is fizethető
Levelekre dijtalanul válasz. Kivánatra gyógyszerek.
Rendel d. e. 9—3-ig; este 6—8-ig.
Budapesten, Erzsébet-körut 12. szám, félemelet.
(Bejárat a lépcsőnél. — Külön várótermek.

„ADRIA“ Magyar Királyi Tengerhajózási Részvény-Társaság Vezérügynöksége: HOFFMANN S. és V.

1903. julius havában a következő gőzösök indulnak Fiuméból:

Hová?		Gőzös neve.	Esedékes.
London — — — —	Fiuméba	Syria — — — — —	25/V—5/IV
Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro, Santos * — —	„	Balaton — — — —	1
Liverpool † — — —	„	Fábián — — — —	1—10
Bordeaux * — — —	„	Andrássy — — — —	1—10
Hull, Newcastle O/T —	„	Urbino — — — —	1—10
Hamburg † — — —	„	Venezia — — — —	5—15
Liverpool — — — —	„	Veria (C. L.) — — —	5—15
London — — — —	„	Zichy — — — — —	5—15
Lisabon, Antwerpen, Kopenhága † — — —	„	Széchenyi — — — —	5—15
Rouen — — — —	„	Szent István — — —	10—20
Liverpool † — — —	„	Ararat — — — — —	15—25
Hull, Newcastle O/T —	„	Vulturno — — — —	15—25
Hamburg † — — —	„	Achaia — — — —	15—25
Glasgow *, Greenock —	„	Baross — — — —	15—25
London † — — — —	„	Génua — — — — —	15—25
Liverpool — — — —	„	Tyria (C. L.) — — —	20—30
Rouen * — — — —	„	Petőfi — — — — —	20—30
Rotterdam, Antwerpen —	„	Báró Fejérváry — —	20—30
London — — — —	„	Kolozsvár — — — —	20—30
Bordeaux — — —	„	Matlekovits — — —	25/VI—5/VII
Hull, Newcastle O/T —	„	Douro — — — — —	25/VI—5/VII
London — — — —	„	Austria — — — —	25/VI—5/VII
Fiuméba — — —	Liverpool 1)	Bosnian — — — —	1—10
» —	Hull, Newcastle o) T.	Douro — — — — —	1—10
» — — —	Antwerpen	Matlekovits — — —	1—10
» — — — —	Rouen	Stefánia — — — —	1—10
» — — — —	London	Báthori — — — —	5—15
Triest, Fiuméból	Rio de Janeiro, Santos	Kálmán király — — —	5—15
Fiuméból — — — —	Bordeaux	Deák — — — — —	5—15
» — — — —	London 1)	Austria — — — —	5—15
» — — — —	Liverpool	Pávia (C. L.) — — —	10—20
» — — —	Hamburg 1)	Morea — — — — —	10—20
» — — — —	Rouen	Tibor — — — — —	15—25
» — — —	Amsterdam	Duna — — — — —	15—25
» — — —	Rotterdam	Báró Kemény — — —	15—25
» — — —	Liverpool 1)	Avon — — — — —	15—25
» — — —	London 1)	Sultana — — — —	20—30
» — — — —	Glasgow	Nagy Lajos — — —	20—30
» —	Hull, Newcastle o) T.	Kolpino — — — —	20—30
» — — — —	Liverpool	Aleppo (C. L.) — — —	20—30
» — — —	Hamburg 1)	Bagdad — — — — —	25/VI-5/VII

A *-gal megjelölt viszonylatokban a gőzös Triestet is érinti.

† A mennyiben a gőzös indulása előtt 8 nappal elegendő rakomány nem jelentetett be, az igazgatóság fenntartja magának a jogot, hogy ezt a kikötőt ne érintse.

Fiume—Malta—Olaszország—Délfrancziaország—Spanyolországi vonal. Fiuméból: Kassa 4-én, Zrinyi 11-én, Mátyás király 18-án, Rákóczi 25-én, Valencziából: Rákóczi 3-án, Tisza 10-én, Szent László 17-én, Kassa 24-én.

Fiume—Eszakafrikai vonal. Fiuméból: **Adria** 5-én. **Árpád** 19-én. Tangerből: Árpád 2-án, Adria 16-án, Árpád 30-án.

Tyrrhéniai vonal. **»Szápáry«** az elsőosztályu gyorsgőzös **indul** minden szerdán délben, m. p. 10., 17., 24-én Marseilleből Génuába. Minden csütörtök este 8 órakor Génuából **Nápolyba.** Minden szombat délután 4 órakor, m. p. junius 13., 20. és 27-én Nápolyból közvetlenül Marseillebe. 755

Nodusin Aranyér-balzsam.
Egyedülálló szer, mely operáczió, vagy égetés nélkül **tökéletesen** és **biztosan gyógyitja ugy a vak- valamint a nyitott aranyeret.** Kórházilag kipróbálva. Teljesen ártalmatlan. Elismerő levelek szerint százakat és százakat teljesen kigyógyitott. Törvényesen védve. Kapható a készitőnél: **NagyKálmán gyógyszertára Nyiregyházán.** Továbbá **Török Józsefnél, Budapest, Király-utcza** és a többi gyógyszertárakban is. Ára használati utasitással együtt 4 korona, bérmentes küldéssel postán 5 kor., az összeg **előzetes beküldése, vagy utánvétel ellenében.** 45900

Magyar királyi államvasutak.

90990 1903 sz.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános versenyt hirdet a trencsén-zsolnai vonalon épülő »Podhrágy-Vághéve« nevü uj állomáson fekvő két vasuti mütárgy részére szükséges hengerelt vastartók és egyéb vasalkatrészek szállitása iránt.

A tervek és költségszámitás, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Budapesten a magyar királyi államvasutak igazgatóságának alépitményi ügyosztályában, (Teréz-körut 56. sz. III. emelet, 18 ajtó) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1903. évi julius hó 18-án déli 12 óráig nyujtandók be alólirott igazgatóság épitési és pályafentartási főosztályában (Teréz-körut 56. szám, II. emelet 10. ajtó).

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyujtandók be: »Ajánlat a trencsén-zsolnai vonalon épülő »Podhrágy-Vághéve« nevü uj állomáson fekvő két hid bővitésére szükséges hengerelt vasgerenda-tartókra és egyéb vasalkatrészekre.«

Az ajánlat benyujtását megelőző napon, vagyis 1903. julius hó 17-én délelőtt 12 óráig 350, azaz Háromszázötven korona bánatpénz teendő le a magyar királyi államvasutak központi főpénztáránál VI., Andrássy-ut 75. szám, földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlatokhoz nem csatolandó.

Az értékpapirok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számittatnak, de névértéken felül számitásba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta utján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vevénynyel adandók fel.

Budapesten, 1903. évi junius havában.

1330 **Az igazgatóság.**

ATHENAEUM KÉZIKÖNYVTÁRA.
XVIII. KÖTET.
A MAGYAR NYELV.
A MŰVELT KÖZÖNSÉG SZÁMÁRA.
Irta BALASSA JÓZSEF.
Ára kötve 2 kor. Füzve 1 kor. 40 fill.

A titkos betegségek
alapos gyógyitásáról.

Ne sajnálja senki a fáradozást ilyen komoly ügyben, jelentkezzék egyszer személyesen, mert a legujabban külföldön beszerzett speciális müszerekkel még a legrégibb betegségnek is pontosan meg lehet határozni a székhelyét, elterjedését, minőségét, kórokozóját; bármily mélyen fészkelte is be magát a kóranyag a szervekbe, vagy a test nedveibe. Ezen beható vizsgálat alapján teljes biztossággal meghatározható a betegségi állapotnak megfelelő, alapos gyógyuláshoz vezető speciális gyógyitási mód is, a melyet mindenki foglalkozásának megzavarása nélkül otthon is elvégezhet. Ha valakinek lehetetlen volna megjelenni, akkor csak irja le a baját, a melynek pontos átvizsgálása után megkapja az utasitást és a megfelelő speciális gyógyszereket is — a legnagyobb titoktartás mellett. Levelébe válaszbélyeget mellékeljen. A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kivánatra mindenki visszakapja azokat.

Ilyen tökéletes és hézagpótló hazánkban Dr. Palócz v. korházi orvos, speciálista országos hirü intézete, (Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.), a hol jóakarattal, őszintén és lelkiismeretesen kaphat mindenki (ugy férfi, mint nő) a nemi életről felvilágositást, a hol a beteg vére és testnedvei megtisztulnak, idegei megerősödnek, az egész szervezet megszabadul a kóranyagoktól és lelki kinjai is megszünnek.

A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel, alaposan és gyorsan gyógyitja már sok év óta Dr. Palócz az ő speciális gyógymódjával még a legelhanyagoltabb esetekben is, a bujakóros sebeket, hugycső-, hólyag-, ideg- és hátgerincz-bajokat, sérveket, az önfertőzés és szifilisz utóbajait, magömlést, elgyengült férfierőt (impotencziát), kezdődő elmezavart, aranyeret, vérbajokat bőrbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. A rendelést Dr. Palócz önmaga és egyedül végzi naponta délelőtt 10 órától délután 6 óráig (vasárnap déli 12-ig).

Czim: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specziálista Budapest, VII., Kerepesi-ut 10. 46251

Nyomatott a kiadótulajdonos Magyar Ujságkiadó Részvény-Társaság körforgógépein. Gleitsmann E. T. czég festékével.